

Voortgangsrapportage Regeldruk Bedrijven, november 2009

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
Inleiding en leeswijzer	5
1. De initiatieven voor efficiëntere regelgeving	7
1.1 Lonen, belastingen en premies	7
1.2 Verslaglegging en vennootschappen	10
1.3 Omgeving	12
1.4 Veiligheid en risico	15
1.5 Zorg, Jeugdzorg	17
2. Richting de doelstellingen	19
2.1 Minder	19
2.2 Makkelijker	24
2.3 Merkbaar	27
3. Voorkomen en verinnerlijken	28
4. Met de hulp van.....	30

Bijlage I:	Overzicht reducties en toenames administratieve lasten
Bijlage II:	Overzicht reducties inhoudelijke nalevingskosten
Bijlage III:	Voorbeelden Bewijs van Goede Dienst

Samenvatting

Het kabinet ligt met het terugdringen van regeldruk op koers. Er gebeurt veel, er worden belangrijke stappen gezet en er wordt hard gewerkt richting de gestelde doelen rond minder, makkelijker en merkbaar.

De stand van zaken met betrekking tot de sleutelindicatoren voor de onderdelen *Minder en Makkelijker* is terug te vinden in het schema hieronder. Per indicator wordt aangegeven in hoeverre het kabinet op koers ligt. Over de voortgang op het onderdeel *Merkbaar* wordt in de voortgangsrapportage van mei 2010 nader gerapporteerd. De uitkomsten van de jaarlijkse belevingsmonitor zijn dan bekend.

Onderdeel	Doelstelling	Op koers?	
MINDER	Administratieve Lasten	-25% netto	
	Nalevingskosten	- € 544 mln	
	Toezietslasten voor 19 domeinen veroorzaakt door rijksinspecties	-25%	
	Subsidies	100% van rijkssubsidies voor bedrijven lastenarm	
MAKKELIJKER	Bestendiger	VVM bij alle departementen ingevoerd	
	Transpanter	Antwoord voor Bedrijven.nl: 1,5 mln bezoekers per jaar Branchewijzers voor 62 branches	
	Sneller	Verdubbeling aantal vergunningstelsels met Lex Silencio t.o.v. 2007	
	Betere Service	Normenkader Dienstverlening toegepast bij 200 gemeenten Idem bij top 10 van uitvoeringsorganisaties	

Op koers richting doelstelling

Niet op koers richting doelstelling, nadere maatregelen nodig.

De huidige economische situatie dwingt de overheid ook om nog meer ruimte te scheppen voor de creativiteit van ondernemers om nieuwe, crisisbestendige activiteiten te ontwikkelen en om te kunnen blijven ondernemen.

Het kabinet heeft dan ook in verband met de economische crisis aanvullende doelstellingen geformuleerd. Een belangrijk onderdeel van het in maart 2009 tot stand gekomen Aanvullend Beleidsakkoord is de versnellingsagenda gericht op het vergroten van de ruimte voor bedrijven om te ondernemen en de financiële en economische crisis te lijf te gaan. Deze versnellingsagenda is inmiddels ingevuld met maatregelen op het terrein van de arbeidsmarkt, het domein bouwen en wonen en de versterking van de vertrouwensbenadering van bedrijven door de overheid. De maatregelen zijn deels al genomen. Voor een uitgebreid overzicht van de maatregelen wordt verwezen naar tabel 5 in bijlage I.

MINDER

De voortgang van de administratieve lasten maatregelen ligt goed op schema. Verwacht wordt dat in 2011 een reductie van in totaal 25% is gerealiseerd. Aan het einde van het derde kwartaal 2009 is inmiddels 11% aan netto reductie daadwerkelijk gerealiseerd.

Door de nalevingskosten aan te pakken heeft het kabinet nu een reductie van € 235 mln. gerealiseerd. Met de in kaart gebrachte maatregelen verwacht het kabinet dat de totale reductie oploopt tot € 544 mln. Dit bedrag kan nog verder stijgen als gevolg van het vervoltraject van de aanpak van door het bedrijfsleven aangegeven knelpunten.

Doelstelling is om de toezichtlasten te verminderen met 25%. De maatregelen die tot nu toe in kaart zijn gebracht, verminderen de toezichtlasten met bijna 10% in 2011 en de gerealiseerde reductie is 3%.

Het Kabinet heeft onlangs besloten dat extra maatregelen nodig zijn. De Staatsecretarissen van Economische Zaken en Financiën krijgen een aanjagende rol om dit aspect van het programma Vernieuwing Toezicht een extra impuls te geven. Inzet hierbij is dat inspecties en vakdepartementen samen zo spoedig mogelijk met aanvullende maatregelen komen.

Voor de Rijkssubsidieregelingen voor bedrijven is de doelstelling dat deze in 2010 volledig lastenarm zijn ingericht. Voor het lastenarm inrichten zal het recent door het kabinet vastgestelde rijkssubsidiekader worden gebruikt.

Naast invoering van het kader op rijksniveau, is het ook de bedoeling dat het kader zoveel mogelijk zal gaan gelden voor subsidies van gemeenten en provincies. Indien zij ook het kader gaan gebruiken, levert dit een aanzienlijke extra lastenreductie op.

MAKKELIJKER

Het merkbaar verminderen van de regeldruk is mogelijk door wet- en regelgeving te vereenvoudigen. Maar daarnaast is het voor de ervaren regeldruk heel belangrijk dat de kwaliteit van dienstverlening in relatie tot regelgeving voor ondernemers van een voldoende niveau is. Met de inzet van vele instrumenten wordt de kwaliteit van dienstverlening verbeterd.

Ondernemers kunnen per branche alle informatie over wijzigingen in wet- en regelgeving, vergunningen, subsidies, toezicht en belastingen vinden op Antwoordvoorbedrijven.nl. Het aantal bezoekers van de website Antwoordvoorbedrijven.nl is verder gestegen van gemiddeld 120.000 bezoekers tot gemiddeld 126.000 bezoekers per maand in het eerste half jaar van 2009.

Veel informatie is opgenomen in zogenaamde branchewijzers. Ondernemers kunnen daarmee in één oogopslag zien met welke regels zij te maken hebben in hun branche. Het doel was om in 2011 voor 62 branches specifieke branchewijzers te realiseren. Dit doel is midden 2009 gehaald.

Het systeem van Vaste Verander Momenten (VVM) is rijksbreed ingevoerd per 1 januari 2009 voor alle wetten en amvb's met directe relevantie voor bedrijven en instellingen en waarvan de voorbereiding is gestart na 1 januari 2009. Dit systeem houdt in dat nieuwe- en wijzigingen in regelgeving op twee vaste momenten in het jaar in werking treden (1 januari of 1 juli). Verder geldt een minimale invoeringstermijn van 3 maanden en wordt aankomende regelgeving tijdig en duidelijk gepubliceerd op Antwoordvoorbedrijven.nl en andere relevante websites. Later dit jaar stuurt het kabinet een aparte brief over VVM aan de Tweede Kamer, waarin wordt ingegaan op de mogelijke verbreding van VVM naar meer regelingen en doelgroepen.

De Lex Silencio zou oorspronkelijk bij 24 vergunningstelsels van de rijksoverheid worden ingevoerd. Naar aanleiding van een door de Kamer gevraagde heroverweging voor ruimere toepassing van de Lex Silencio bij vergunningstelsels binnen én buiten de Dienstenrichtlijn heeft het Kabinet besloten bij in totaal 89 vergunningstelsels de Lex Silencio in te voeren. Daarnaast worden 45 vergunningstelsels afgeschaft of omgezet in algemene regels.

Aan het einde van deze kabinetsperiode verbeteren 200 gemeenten -met gezamenlijk meer dan 50% van het aantal bedrijven in Nederland - de dienstverlening aan bedrijven met behulp van het Bewijs van Goede Dienst. Eind september 2009 werkten 5 gemeenten met het Bewijs van Goede Dienst. In oktober zijn 10 gemeenten met de meting gestart. Verder hebben inmiddels meer dan 50 gemeenten zich op bestuurlijk niveau bereid verklaard om te gaan werken met het Bewijs van Goede Dienst.

In navolging van het Bewijs van Goede Dienst voor gemeenten wil het kabinet samen met de top 10 van overheidsorganisaties toewerken naar toepassing van het Bewijs van Goede Dienst. Inmiddels is gestart met de ontwikkeling van een Bewijs van Goede Dienst met de Arbeidsinspectie, VWA, RDW en Dienst Regelingen. Ook met de Belastingdienst/Douane wordt hierover op dit moment gesproken.

MERKBAAR

Om inzicht te krijgen in de manier waarop ondernemers regeldruk beleven laat het kabinet elk voorjaar een belevingsmonitor uitvoeren. De uitkomsten van de meest recente metingen zijn gerapporteerd in de voortgangsrapportage van mei jl. Over de uitkomsten van de volgende monitor zal de Kamer worden geïnformeerd in de voortgangsrapportage van voorjaar 2010.

VOORKOMEN EN VERINNERLIJKEN

Om de regeldruk structureel te verminderen moet bij nieuwe wet- en regelgeving al vroeg in het beleids- en wetgevingsproces aandacht worden besteed aan regeldrukgevolgen. Daarvoor is noodzakelijk dat departementen de aandacht voor regeldruk verinnerlijken: gedurende het gehele beleidsproces, waarvan regelgeving een onderdeel is, dient de aandacht voor regeldruk voortdurend als vanzelfsprekend een meewegende factor te zijn. De departementen zijn op veel manieren bezig met deze verinnerlijking. Ook ACTAL speelt hierbij een belangrijke rol. ACTAL en de departementen streven naar het sluiten van een convenant, waarin staat dat het departement de relevante toetsing, zoals deze nu - ex ante - door ACTAL wordt uitgevoerd, zal verinnerlijken.

Het integraal afwegingskader beleid en regelgeving (IAK) is de Nederlandse invulling van een Regulatory Impact Assessment. Het is een kader op basis waarvan alle voor een RIA benodigde afwegingen kunnen worden gemaakt. In de ontwikkeling van het IAK zijn de afgelopen maanden enkele belangrijke stappen gezet. Zo is er in september een nieuwe versie van het IAK uitgebracht en zijn er drie pilots gestart om te zien of het IAK in de praktijk goed hanteerbaar is. Binnenkort zullen nog meer pilots volgen.

MET DE HULP VAN

Naast al deze initiatieven op rijksniveau, zijn meerdere partijen bezig met het reduceren van regeldruk.

De Commissie Regeldruk Bedrijven (Commissie Wientjes) bestaat nu ruim 1½ jaar en heeft in die periode een twintigtal adviezen aan het kabinet en aan gemeenten uitgebracht. Enkele voorbeelden zijn adviezen betreffende de Eerste Dagmelding, Verpakkingenbelasting, kleine baantjes, Vereenvoudiging loonheffing.

De afgelopen periode is een aantal belangrijke stappen gezet bij de implementatie van maatregelen ter vermindering van de regeldruk bij gemeenten.

Zo heeft de VNG een aantal concrete verbeteringen in de model APV doorgevoerd. Daarnaast is in het voorjaar van 2009 een convenant gesloten met de 31 grote en middelgrote steden (de G31).

In het convenant zijn een aantal specifieke afspraken gemaakt waarmee de gemeenten aan de gang gaan, zoals invoeren van het Bewijs van Goede Dienst, verminderen van lokale toezichtlasten en aanpakken van specifieke vergunningstelsels.

Binnenkort wordt een nieuwe Europese Commissie geïnstalleerd. Belangrijk is dat de volgende Commissie het ambitieniveau niet alleen hoog houdt maar liefst ook verhoogt. Als erfenis heeft de Europese Commissie op 20 oktober jl. een mededeling gepubliceerd over de resultaten van haar actieprogramma om de administratieve lasten met maar liefst 33% terug te brengen in 2012. Het betreft een totale besparing van 40,4 miljard euro op Europees niveau, onderverdeeld in 13 sectorale plannen (de zogenaamde prioritaire domeinen). De eerste 48 maatregelen zijn al genomen door de Commissie. Die leveren 7,5 miljard euro op. Achttien soms wat grotere maatregelen, ter waarde van 30 miljard euro, moeten nog door Raad en Parlement worden geaccepteerd. Tenslotte zijn 31 maatregelen nog bij de Commissie in voorbereiding. Die zouden nog 2 miljard euro extra op moeten leveren voor het Europese bedrijfsleven.

Enkele voorbeelden van recent doorgevoerde maatregelen:

- Iedere ondernemer kan vanaf 1 juli 2009 zelf kiezen om per maand of per kwartaal BTW-aangifte te doen.
- Met de invoering van een eigen verklaring wordt meedoen aan een Europese aanbesteding voor bedrijven steeds makkelijker.
- De nationale typegoedkeuring voor bedrijfsauto's en aanhangwagens is afgeschaft en de technische eisen die gelden om een voertuig als taxi gekeurd te krijgen zijn sterk vereenvoudigd.
- De verplichting om bij een aanvraag van een bouwvergunning een uittreksel van de KvK te overleggen is per 1 juli vervallen.
- Een derdenbeslag kan met ingang van juli 2009 elektronisch in plaats van schriftelijk worden betekend.

Enkele voorbeelden van maatregelen in voorbereiding:

- Het loonstrookje wordt eenvoudiger: vanaf 2011 komt er één loonbegrip.
- Werkgevers hoeven binnenkort niet meer per werknemer bij te houden welke vergoedingen en verstrekkingen zijn gegeven.
- De aangifte vennootschapsbelasting wordt vanaf volgend jaar eenvoudiger.
- Vanaf medio 2010 wordt het makkelijker een BV op te richten.
- Vanaf 2010 worden 25 vergunnings- ontheffings- en andere toestemmingsstelsels samengevoegd tot één omgevingsvergunning.

Inleiding en leeswijzer

Een moderne en internationaal georiënteerde samenleving als de onze kan niet zonder regels. Maar burgers en bedrijven ervaren soms overregulering. In deze kabinetsperiode is de aanpak van die overregulering verbeterd en verbreed. Een verbreding van enkel de reductie van administratieve lasten naar een aanpak van alle aspecten van regeldruk. Denk daarbij aan toezichtlasten, nalevingskosten en dienstverlening. Bij het versterken van de aanpak heeft het kabinet gebruik gemaakt van de review van de OECD en de Wereldbank, de adviezen van de Commissie Regeldruk Bedrijven (Commissie Wientjes) en van ACTAL, de ervaringen in andere landen, de adviezen van VNO-NCW en MKB-Nederland en de ervaringen op de ministeries.

Het kabinet vindt dat moet worden uitgegaan van de beleving van de ondernemer en dat deze beleving centraal moet staan bij het identificeren van problemen en het formuleren van oplossingen. Het kabinet richt zich op het oplossen van problemen die door ondernemers zelf zijn aangedragen.

Om de regeldruk merkbaar te kunnen verminderen is het essentieel dat de ideeën die leven bij het bedrijfsleven ten aanzien van dit onderwerp ook daadwerkelijk hun weg vinden naar de politiek en het ambtelijk apparaat. In het ene geval zal de oplossing worden gevonden in het aanpassen van wet- en regelgeving, in het andere geval in een verbetering van de uitvoerbaarheid van regels of een betere service en dienstverlening. Het kabinet vindt hiervoor een continue dialoog tussen overheid en bedrijfsleven noodzakelijk. Dat geldt zowel voor de fase van probleeminventarisatie als voor het formuleren en implementeren van de oplossingen.

Voor u ligt de integrale voortgangsrapportage regeldruk bedrijven van november 2009. In deze voortgangsrapportage wordt u geïnformeerd over de stand van zaken ten aanzien van de aanpak van de regeldruk voor bedrijven. In deze rapportage kunt u lezen welke acties het kabinet heeft ondernomen en welke acties in voorbereiding zijn om de regeldruk verder terug te dringen.

Belangrijk is te constateren dat het kabinet met het terugdringen van regeldruk grotendeels goed op koers ligt. Er gebeurt veel, er worden belangrijke stappen gezet en er wordt hard gewerkt richting de gestelde doelen rond 'minder', 'makkelijker' en 'merkbaar'.

Om halverwege deze kabinetsperiode samen met ondernemers de stand van zaken door te nemen vond op 22 september de bijeenkomst *de overheid ontregelt dankzij en vóór u!* plaats. In deze bijeenkomst werd samen met Bernard Wientjes, Loek Hermans en zo'n 130 ondernemers gekeken naar wat al beter is en wat nog beter moet.

Door de aanwezige ondernemers werd aangegeven dat de merkbare vermindering wel wordt waargemaakt, maar dat er nu doorgepakt moet worden. Het kabinet is op de goede weg en zou de tweede helft van haar termijn de focus moeten richten op lokale regeldruk en lokaal toezicht.

Door diverse ondernemers werden verder voorbeelden genoemd van tegenstrijdige of hinderlijke wet- en regelgeving die zij als lastig ervaren, bijvoorbeeld de willekeur van gemeenten bij het heffen van toeristenbelasting en 'schurende' overheidslagen, oftewel overheden die elkaar tegenspreken of verschillende belangen hebben.

Veel lof was er voor de toepassing van XBRL bij aangiften en verslaglegging, maar wel met de boodschap dat de overheid daarbij moet doorzetten en de uitrol verder moet faciliteren. Een volledig verslag van het congres is te vinden op www.rr.nl.

De huidige economische situatie dwingt de overheid ook om nog meer ruimte te scheppen voor de creativiteit van ondernemers om nieuwe, crisisbestendige activiteiten te ontwikkelen en te kunnen blijven ondernemen. Zo kunnen ondernemers, als motor van de economie, bijdragen aan een duurzame versterking van de economische structuur.

Het kabinet heeft dan ook in verband met de economische crisis aanvullende doelstellingen geformuleerd. Een belangrijk onderdeel van het in maart 2009 tot stand gekomen Aanvullend Beleidsakkoord is de versnellingsagenda gericht op het vergroten van de ruimte voor bedrijven om te ondernemen en de financiële en economische crisis te lijf te gaan. Deze versnellingsagenda is inmiddels ingevuld met 16 maatregelen op het terrein van de

arbeidsmarkt, het domein bouwen en wonen en de versterking van de vertrouwensbenadering van bedrijven door de overheid. De maatregelen zijn deels al genomen. Zo is per 1 juli de grens voor het doen van kwartaalaangifte omzetbelasting verhoogd en hoeven bedrijven met onmiddellijke ingang geen uittreksel uit het Handelsregister meer te overleggen. Een groot deel van de maatregelen zal binnenkort in werking treden. Voor een uitgebreid overzicht van de maatregelen en de tijdstippen van inwerkingtreding wordt verwezen naar tabel 5 in bijlage I.

Centrale gedachte bij de versnellingsagenda is, dat de overheid weliswaar een taak heeft bij het dempen van de crisis, maar dat het herstel van de economische groei moet komen van de bedrijven. Zij vormen immers de motor van de economische en werkgelegenheids groei. Hoewel er eerste tekenen van herstel worden waargenomen, is de huidige economische situatie nog zo dat er voor de overheid nog veel werk te doen is bij het versterken van het ondernemersklimaat. Ondernemers moeten weer vertrouwen krijgen in het aangaan van risico's, het inspelen op veranderende marktomstandigheden en het betreden van nieuwe markten. Bedrijven moeten daarbij niet gehinderd worden door onnodig knellende bepalingen en bureaucratische procedures.

In hoofdstuk 1 getiteld 'De initiatieven voor efficiëntere regelgeving' wordt de voortgang van de belangrijkste vereenvoudigingsvoorstellen per thema beschreven.

In hoofdstuk 2, met als titel 'Richting de doelstellingen', wordt de nadruk gelegd op de voortgang van het regeldrukprogramma.

In hoofdstuk 3, 'Voorkomen en verinnerlijken', wordt aandacht besteed aan de verankering bij de departementen van het terugdringen van regeldruk.

In hoofdstuk 4 tenslotte, 'Met de hulp van...', wordt de voortgang beschreven die door verschillende partijen in het veld, zoals bijvoorbeeld het bedrijfsleven, is geboekt.

De maatregelen uit de versnellingsagenda

Arbeidsmarkt

1. Vereenvoudigde loonheffing
2. Vermindering AL kleine baantjes
3. Maatregelen deeltijd WW
4. Stimuleringspakket arbeidsmarkt

Bouwen en inrichting ruimte

5. Vaker toestaan vergunningvrij bouwen
6. Meer gebiedsgerichte toepassing van bouw- en milieuregelgeving
7. Snellere vergunningverlening windparken

High trust

8. Verlicht regime kleine ondernemingen
9. Eigen verklaring bij aanbesteden
10. Lastenarme NEN-normen
11. Vervallen verplichting aanleveren uittreksels Kamer van Koophandel

Overig

12. Crisis- en Herstelwet
13. Bevorderen eenvoudiger vergunningverlening door gemeenten
14. Afschaffen exploitatievergunning
15. Grensoverschrijdend e-factoreren
16. Mogelijkheid kwartaalaangifte BTW

1. De initiatieven voor efficiëntere regelgeving

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste vereenvoudigingsvoorstellen behandeld met ook aandacht voor de vereenvoudigingen die in het afgelopen halfjaar zijn gerealiseerd.

Zoals inmiddels gebruikelijk in de voortgangsrapportages zijn de vereenvoudigingsvoorstellen gerangschikt aan de hand van de volgende thema's:

- 1.1 Lonen, belastingen en premies
- 1.2 Verslaglegging en vennootschappen
- 1.3 Omgeving
- 1.4 Veiligheid en risico
- 1.5 Zorg, jeugdzorg

1.1 Lonen, belastingen en premies

Om de regeldruk op dit terrein verder te verminderen wordt de komende jaren nog een groot aantal vereenvoudigingen doorgevoerd. Voorbeelden daarvan zijn vereenvoudiging van de loon- en premieheffing en de verkorte manier waarop winstaangifte wordt gedaan.

Reeds merkbaar voor ondernemers

De belangrijkste voorbeelden:

- Bedrijven kunnen facturen elektronisch verzenden. Elektronisch factureren kon al, maar was tot nu toe aan strikte voorwaarden verbonden. Deze regels zijn geschrapt, waardoor bedrijven veel geld kunnen besparen in zowel de verzending als de ontvangst van facturen.
- Schattingen en uitstelverzoeken voor inkomsten- en vennootschapsbelasting kunnen digitaal worden aangeleverd. Dit geldt ook voor de suppletieaangifte van de BTW en bezwaren tegen belastingaanslagen.
- Startende eenmanszaken, VOF's en CV's kunnen bij inschrijving bij de Kamer van Koophandel tegelijk de aanmelding voor de Belastingdienst doen.
- Bestuurders van bestelauto's hoeven niet langer een volledige rittenadministratie bij te houden.
- De Verklaring Arbeidsrelatie kan elektronisch worden aangevraagd.
- De Lex Silencio wordt inmiddels toegepast bij de vrijstelling van motorrijtuigenbelastingplicht voor bijzondere voertuigen en de regeling bijzonder tarief motorrijtuigenbelasting kampeerauto's.

En de laatste zes maanden:

- In het kader van het fiscaal stimuleringspakket heeft iedere ondernemer vanaf 1 juli 2009 de keuze per maand of per kwartaal aangifte van de BTW te doen. Ondernemers kunnen zo deze aangifte beter aan de wensen van het eigen bedrijfsproces aanpassen.
- De VAR voor 2010 wordt nu automatisch verstrekt als deze de afgelopen 3 jaar steeds voor hetzelfde soort werk onder vergelijkbare omstandigheden is afgegeven door de Belastingdienst.

De belangrijkste maatregelen in voorbereiding

De loonadministratie eenvoudiger

Het loonstrookje wordt voor zowel werkgever als werknemer eenvoudiger. Het is namelijk de bedoeling dat er één loonbegrip voor loonbelasting/premies volksverzekeringen, premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet (ZVW) gaat gelden.

Het aantal regels wordt beperkt. Er komt één regeling voor een groot aantal belastingvrije vergoedingen en verstrekkingen aan werknemers, waar nu allemaal aparte regels gelden. Hiervoor komt een forfaitaire vrijstelling van 1,4% van de fiscale loonsom. Tot dit maximum is de werkgever dus vrij om onbelast vergoedingen en verstrekkingen aan zijn werknemers te geven.

Een werkgever hoeft door deze zogenoemde werkkostenregeling niet meer per werknemer bij te houden welke vergoedingen en verstrekkingen zijn gegeven. Door een uniform loonbegrip en deze werkkostenregeling zal de administratie en de aangifte veel eenvoudiger worden.

De heffingen worden transparanter en begrijpelijker, waardoor iedere werkgever weer de mogelijkheid heeft om het zelf te doen. Er wordt overigens nog gekeken naar verdere vereenvoudigingen.

Kleine banen

Het is voor veel werkgevers een doorn in het oog dat voor iedere werknemer loonheffingen en premies moeten worden ingehouden, terwijl scholieren en studenten vaak dat geld zelf weer terug kunnen vragen via de inkomstenbelasting. In de praktijk doen zij zelden een beroep op een uitkering. Het kabinet wil dat vanaf 2010 kleine banen van jongeren worden vrijgesteld van premieheffing voor de werknemersverzekeringen en van de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet. De loonheffing wordt dan ook op nul procent gezet. De werkgeverslasten voor kleine banen worden hiermee sterk verminderd. Voor de jongeren zelf betekent dit dat er op termijn geen Tj-biljet meer hoeft te worden ingevuld om de te veel betaalde loonheffing terug te krijgen.

Van een kleine baan is sprake ingeval de werknemer jonger is dan 23 jaar en het loon lager is dan de voor die leeftijd geldende loongrens. Zo geldt voor een 22-jarige bijvoorbeeld een grens van € 600 per maand.

Aangezien de vereenvoudiging ook van toepassing is op stages die voldoen aan het begrip 'kleine baan' worden deze stages aantrekkelijker en ca. 15% goedkoper.

Belastingen en jaarrekeningen eenvoudiger

De daadwerkelijke toepassing van XBRL voor de jaarrekening, fiscale aangifte en statistiekopgaven - inmiddels aangeduid als Standard Business Reporting (SBR) - hangt af van de mogelijkheden die overheid en bedrijfsleven creëren. Begin september 2009 is besloten nog beter te focussen op implementatie van de Nederlandse Taxonomie en de aansluiting van marktpartijen op de infrastructuur voor berichtuitwisseling met Kamers van Koophandel, Belastingdienst en CBS. Er wordt een concreet en gezamenlijk implementatieplan van de Belastingdienst, CBS, de Kamers van Koophandel en GBO-Overheid opgeleverd en een nieuwe structuur voor de afstemming met marktpartijen ingesteld. Het streven is de transitie naar de nieuwe aanpak per 1 januari 2010 af te ronden. Op basis van de eerste ervaringen met de nieuwe aanpak zal in de voortgangsrapportage regeldruk bedrijven van mei 2010 een inschatting worden gegeven van de in 2010 en 2011 daadwerkelijk te realiseren besparingen.

Bij de transitie naar de nieuwe organisatie en aanpak wordt ervoor gezorgd dat de lopende SBR-activiteiten onverminderd voortgaan. Zo wordt momenteel hard gewerkt aan de invoering van de verkorte winstaangifte voor de vennootschapsbelasting. De verkorte winstaangifte maakt het voor ondernemers die hun aangifte (laten) doen met behulp van de Nederlandse XBRL-taxonomie mogelijk om met het beantwoorden van 75% minder dan het reguliere aantal vragen te voldoen aan de aangifteplicht voor de vennootschapsbelasting. Dat maakt de aangifte een stuk overzichtelijker en geeft minder onzekerheid over wat wel en niet ingevuld moet worden.

Op dit moment loopt er een pilot over het fiscaal jaar 2008. Op basis van dezelfde gegevensset kan tegelijkertijd ook de jaarrekening worden opgemaakt en gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid de commerciële jaarrekening op fiscale grondslag samen te stellen, de zogenoemde 'samenvol'. De Belastingdienst en de Kamer van Koophandel werken samen met een aantal accountants, fiscaal adviseurs en softwareontwikkelaars om een goede en brede invoering van deze toepassing van XBRL te waarborgen.

Tenslotte wordt gewerkt aan een verkorte winstaangifte voor ondernemers die onder de inkomstenbelasting vallen (niet-rechtspersonen). Dat is door onder meer door de samenloop van privé en zakelijk in een aangifte complexer dan bij de vennootschapsbelasting. De verkorte IB-aangifte zal daarom pas operationeel zijn in 2011, voor het belastingjaar 2010. Het aantal ondernemers dat hier straks gebruik van kan maken is wel veel groter dan bij de vennootschapsbelasting.

VWS is bezig met de introductie van XBRL in de zorg ten behoeve van het zogenoemde jaardocument maatschappelijke verantwoording, waarin zorginstellingen uiteenlopende informatie moeten aanleveren bij de overheid.

Minder irritaties

Er moet nu nog door een behoorlijk aantal zelfstandig ondernemers loonaangifte worden gedaan, om de simpele reden dat ze werkzaamheden voor hun BV verrichten. Voor de hoogte van het loon wordt uitgegaan van het zogenoemde gebruikelijk loon, de in de markt gebruikelijke beloning voor vergelijkbare arbeid. Als dit zogeheten gebruikelijk loon lager is dan € 5000 per jaar, dan hoeft deze regeling niet te worden toegepast en hoeft ook geen loonaangifte te worden gedaan.

De heffingsrente voor de belastingaanslagen inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting wordt nu nog berekend per 1 juli, maar zal verschuiven naar 1 januari van het volgende belastingjaar. Daarmee wordt een aantal inconsistenties weggenomen uit renteberekeningen, die vaak ten nadele van de belastingplichtige uitpakken.

Verpakkingenbelasting

Een bedrijf dat verpakkingen op de markt brengt is wel belastingplichtig, maar hoeft op grond van de huidige regels geen belasting te betalen als het 15.000 kilo of minder verpakkingen op de markt brengt. De verwachting was dat 8.000-10.000 van de ca. 400.000 bedrijven boven de drempel van 15.000 kg uit zouden komen. Het kabinet wil nu deze drempel per 1 januari 2010 verder verhogen naar 50.000 kilo. Een bedrijf betaalt dan pas belasting vanaf 50.000 kilo verpakkingen.

Van de 4164 bedrijven die nu over 2008 verpakkingenbelasting betalen en daarvoor een administratie moeten bijhouden, zal ongeveer 30% (1248 bedrijven) door deze maatregel niet meer met de verpakkingenbelasting te maken krijgen. Zij hoeven dan ook geen uitgebreide administratie hierover meer bij te houden.

Deze verhoging van de drempel in zowel de belasting als het Besluit verpakkingen was ook een van de aanbevelingen in het recente EIM onderzoek 'Verpakkingenbelasting: een last voor het MKB'.

VROM zal een voorstel doen voor een verhoging tot 50.000 kg van de ondergrens in het Besluit verpakkingen voor wat betreft de administratieve verplichtingen van het Besluit. Voor de zomer is al een wijzigingsvoorstel voor het Besluit verpakkingen naar de Tweede Kamer gestuurd met daarin het voorstel om de ondergrens in het Besluit aan te brengen van 15.000 kg.

Makkelijker in- en uitvoeren

In Europees verband wordt toegewerkt naar een vereenvoudigde en papierloze douane. Brussel voert hiervoor in 2010 een Europees identificatienummer in voor alle douanehandelingen. Medio 2010 wordt er één aangiftesysteem geïntroduceerd.

De Europese Commissie wil realiseren dat het bedrijfsleven uiteindelijk op één locatie (daar waar de handelaar gevestigd is) binnen de Europese Gemeenschap de gegevens van de goederen en het vervoermiddel kan indienen.

In het kader van de vermindering van toezichtlasten worden de goederenstromen op basis van risico-informatie beoordeeld. Vervolgens kunnen die goederenstromen door de lidstaten onderling elektronisch worden uitgewisseld. Daardoor hoeft het bedrijfsleven veel minder oponthoud te ondervinden van controle.

1.2 Verslaglegging en vennootschappen

Veel ondernemers komen in aanraking met wet- en regelgeving op het gebied van verslaglegging en vennootschappen. Op dit gebied wordt ondermeer het starten van ondernemingen makkelijker gemaakt en worden statistiekverplichtingen verminderd.

Reeds merkbaar voor ondernemers

De belangrijkste voorbeelden:

- Met ingang van 1 augustus 2008 hoeven banken geen kopieën van paspoorten van hun cliënten meer te bewaren, er kan worden volstaan met het registreren van het nummer van het identificatiebewijs.
- Vanaf boekjaar 2007 mogen kleine vennootschappen hun jaarrekening opmaken op fiscale grondslag. Omdat deze daarmee feitelijk samenvalt met de fiscale winstaangifte, is hier sprake van een behoorlijke vereenvoudiging.
- De wagenparkenquôte is afgeschaft en levert een besparing op van zo'n 10.000 formulieren per jaar.
- Met de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme zijn alle verplichtingen voor financiële instellingen nu terug te vinden in één wet. Door de invoering van de risicogeoriënteerde benadering krijgen financiële instellingen daarbij meer vrijheid met betrekking tot het nemen van maatregelen.

En de laatste zes maanden:

- Meedoen aan een Europese aanbesteding wordt steeds makkelijker. Met de geleidelijke invoering van een eigen verklaring kan de ondernemer aangeven dat hij aan alle eisen voor de aanbesteding kan voldoen. Pas als de ondernemer de opdracht krijgt hoeft hij de verklaring met bewijsstukken te onderbouwen.

De belangrijkste maatregelen in voorbereiding

Makkelijker starten

Ondernemers hoeven vanaf eind dit jaar niet meer bij de Kamer van Koophandel langs om zich te identificeren. Online inschrijven in het handelsregister is vanaf dat moment mogelijk. Dit scheelt tijd en kosten.

Enmalige gegevensaanlevering en verplichtstelling

Door ontwikkeling van ICT en harmonisatie van begrippen en wetgeving wordt eenmalige gegevensaanlevering aan de overheid door bedrijven stapsgewijs gerealiseerd. Tot wettelijk verplichting van eenmalige gegevensaanlevering kan worden overgegaan als de kinderziekten bij implementatie van de ondersteunende ICT-systemen van overheden én bedrijven achter de rug zijn en de effecten op regeldruk zijn aangetoond. Momenteel worden belangrijke stappen gezet om meervoudig gebruik van eenmalig aangeleverde gegevens mogelijk te maken, bijvoorbeeld door het beschikbaar komen van basisregistraties, zoals het Nieuw Handelsregister. Vanaf 2010 gaan overheden aansluiten op het Handelsregister en daarmee wordt online uitvraag van eenmalig aangeleverde gegevens mogelijk. Verder worden momenteel concrete projecten uitgevoerd om te komen tot volledige digitale transacties tussen bedrijven en overheden in complexe ketens. Een voorbeeld daarvan is het door bedrijven digitaal en in één keer kunnen aanleveren van verantwoordingsrapportages, op basis van de standaard XBRL, aan de Belastingdienst, de Kamer van Koophandel en het Centraal Bureau voor de Statistiek.

De rechtsvorm BV wordt aantrekkelijker gemaakt. Formaliteiten zoals het verplichte minimumkapitaal van € 18.000 en verplichte bankverklaring vervallen vanaf medio 2010. Daarnaast wordt meer flexibiliteit geboden aan de BV's; aandeelhouders kunnen een eigen bestuur benoemen en krijgen meer vrijheid bij het bepalen van stemverhoudingen. Deze vrijheid bevordert de slagvaardigheid van de onderneming.

Ook de verplichte verklaring van geen bezwaar wordt afgeschaft. Naast een besparing in administratieve lasten, heeft deze maatregel een gunstig effect op het vestigingsklimaat voor bedrijven.

Elektronische akten

Vanaf 1 januari 2010 zijn elektronische onderhandse akten, zoals elektronische verzekeringspolissen, wettelijk toegestaan. Dat bespaart verzekeraars kosten van papier, enveloppen en porto.

Ook wordt het mogelijk gebruik te maken van elektronische algemene voorwaarden om overeenkomsten elektronisch tot stand te laten komen. Bedrijven kunnen een besparing van ruim € 51 mln. aan nalevingskosten bereiken als alle polissen (leven- schade- en zorgpolissen) elektronisch worden.

Eenvoudiger voldoen aan regels rond privacy

De regels voor direct marketing worden versoepeld. De frequentie van de inlichtingenplicht ten aanzien van het recht op verzet wordt verlaagd en waar mogelijk vervalt deze helemaal. Verder wordt het gemakkelijker om gegevens aan derde landen door te geven en hoeven zwarte lijsten minder vaak te worden voorgelegd aan het College bescherming persoonsgegevens. In totaal levert dit een reductie van maximaal € 2,5 mln in de kosten voor ondernemers (€ 2,3 mln nalevingskosten en € 0,2 mln administratieve lasten). Verder wordt het aantal vrijstellingen uitgebreid. Ook wordt de meldingsplicht voor grote ondernemingen eenvoudiger en wordt bekeken of het mogelijk is om te melden in de Engelse taal. Bij deze voorstellen is zoveel mogelijk rekening gehouden met de wensen van het bedrijfsleven.

Minder statistiekverplichtingen

Het CBS onderzoekt de mogelijkheid om met ingang van 2011 de enquêtering onder het midden- en kleinbedrijf in de detailhandel, commerciële dienstverlening en industrie verder te verminderen. In plaats daarvan wil het CBS gebruik maken van de BTW-aangiften van ondernemers voor het samenstellen van de omzetstatistieken.

Bij bedrijven in de bouwnijverheid en bedrijven die internationale handel drijven is na uitvoerige analyse op basis van de huidige inzichten met ingang van oktober 2009 de extra enquêtering door het CBS vanaf juli 2009 stopgezet. Deze beperkte tijdelijke extra uitvraag was noodzakelijk vanwege het wegvallen van maandelijkse informatie als gevolg van de wijziging in de btw-aangifte per 1 juli 2009 in het kader van het fiscaal stimuleringspakket.

In één keer minder

Het wetsvoorstel lastenverlichting bevat een aantal voorstellen tot afzonderlijke lastenvermindering op Justitieterrein die op korte termijn kunnen worden gerealiseerd. Het wetsvoorstel beoogt het handelsverkeer gemakkelijker te maken en voor diverse branches vereenvoudigingen door te voeren. Enkele voorbeelden:

- verlichten van het deponeringsregime van een fusie- of splitsingsvoorstel;
- schrappen van de aanwezigheidsvergunning voor kansspelautomaten;
- schrappen van de verplichting om 'beroep of betrekking' in het nachtregister te vermelden;
- mogelijk maken van elektronische verzending van het loonstrookje;
- mogelijk maken van mededelingen aan werknemer langs elektronische weg en
- afschaffen van de personeelsinstructie voor particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus.

Het wetsvoorstel draagt bij aan de lastenvermindering voor burgers en bedrijfsleven. Het gaat daarbij om administratieve lasten, maar ook om nalevingskosten en andere regeldrukkerminderende maatregelen. De vermindering van nalevingskosten bedraagt ongeveer € 26 mln. Daarnaast is er een reductie van administratieve lasten van ongeveer € 0,3 mln.

1.3 Omgeving

Het kabinet heeft de afgelopen tijd de Fundamentele Verkenningen Bouw (Commissie Dekker) en Transport (Commissie Noordzij) ingesteld. Beide commissies leverden een uitstekende bijdrage door op basis van een fundamentele analyse knelpunten te adresseren en voorstellen te doen voor oplossingen rond regeldruk in dit domein, die inmiddels voortvarend zijn opgepakt.

Belangrijke merkbare vereenvoudigingen die nog op stapel staan zijn de invoering van de omgevingsvergunning, de regionale uitvoeringsdiensten en meer algemene milieuregels in plaats van vergunningen.

Reeds merkbaar voor ondernemers

De belangrijkste voorbeelden:

- De Wet ruimtelijke ordening (WRO) is vernieuwd waarbij vele procedures en beroepsprocedures gedigitaliseerd, versneld en vereenvoudigd zijn. Zo is de duur van de bestemmingsplanprocedure ruim gehalveerd van 58 naar 26 weken, wat vooral te maken heeft met het vervallen van de goedkeuring van bestemmingsplannen door provincies. Bedrijven die willen bouwen of verbouwen hebben veel te maken met deze wet.
- Met het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (gebruiksbesluit) zijn de voorschriften die gemeenten in hun bouwverordening hebben opgenomen landelijk geüniformeerd. Hiermee komt een einde aan lokale verschillen en wordt bovendien voor bedrijven een reductie op administratieve lasten bereikt van € 26,3 mln en een vermindering van verschuldigde leges met € 6.4 mln, omdat in 80% van de gevallen geen vergunning meer nodig is.
- Het onder algemene regels brengen van 12 bedrijfstakken en daarmee schrappen van de vergunningsplicht voor 37.000 bedrijven met het Activiteitenbesluit per 1-1-2008.
- Bedrijven met minder complexe bodemsaneringen hebben minder onderzoekskosten en hoeven geen saneringsplan meer te schrijven. Een melding via een standaard meldingsformulier volstaat (regeling uniforme saneringen per 1 juli 2007).

En de laatste 6 maanden:

- De verplichting om bij aanvraag van een bouwvergunning een uittreksel van de KvK te overleggen is per 1 juli vervallen.
- Bedrijven met een omzet tussen de 100 en 500 ton roestvrij-staalschroot per jaar vallen niet langer onder het Besluit detectie radioactief schroot. Dat betekent voor 33% van de schroothandelaren een aanzienlijke lastenverlichting. Daarnaast zijn de voorschriften met betrekking tot de te gebruiken detectie-apparatuur, de registratie van meetgegevens en de vereiste vaardigheden en bekwaamheden op een aantal punten verduidelijkt, vereenvoudigd en beter aangepast aan de dagelijkse praktijk. Al met al een administratieve lastenreductie van 3,9 mln per jaar.
- Vereenvoudiging van het milieujaarverslag. Voor bedrijven geldt één rapportageplicht (in plaats van de huidige 2) en moeten bedrijven over het algemeen over minder onderwerpen gegevens verzamelen en/of rapporteren. Daarnaast wordt de dienstverlening verbeterd door de webapplicatie per 1-1-2010 (e-MJA).
- Met de aanpassing van het Besluit Glastuinbouw op 1 oktober 2009 zijn de verbruiksdoelstellingen voor bestrijdingsmiddelen en voor meststoffen in substraatteelt geschrapt. Verder zijn registratievoorschriften en rapportage-onderdelen komen te vervallen. Een lastenverlichting van € 4,1 mln euro per jaar.
- De Wet Basisregistratie van Adressen en Gebouwen regelt dat gemeenten per 1 juli 2009 een aantal basisgegevens over gebouwen en adressen bijhouden in één geautomatiseerd systeem. Dat betekent geen uitvraag meer van gegevens die al bekend zijn.
- De minister van WWI heeft een adviescommissie ingesteld die helpt bij onduidelijkheden over de brandveiligheidsvoorschriften. Vanaf 1 oktober kunnen particulieren, ondernemers, provincie en gemeente bij verschil van mening over de interpretatie van brandveiligheidsvoorschriften terecht bij de onafhankelijke Adviescommissie praktijktoepassing brandveiligheidsvoorschriften.
- De nationale typegoedkeuring voor bedrijfsauto's en aanhangwagens is afgeschaft en de technische eisen die gelden om een voertuig als taxi gekeurd te krijgen zijn sterk vereenvoudigd.

De belangrijkste maatregelen in voorbereiding

Bundelen van vergunningen in één omgevingsvergunning

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) regelt dat zo'n 25 vergunning-, ontheffing- en andere toestemmingstelsels van VROM en andere departementen en overheden worden samengevoegd tot één omgevingsvergunning. Zo hebben burgers en ondernemers nog maar te maken met één loket, één beschikking en één procedure.

De aanvraag kan digitaal worden gedaan en behandeld. Zo werkt het ministerie van VROM aan de verbetering van de dienstverlening door de overheid.

De totale administratieve lastenreductie ten gevolge van Wabo, de uitvoeringsregelgevingen (Bor en Mor) en het Omgevingsloket online komt neer op circa € 105 miljoen per jaar voor bedrijven.

Aanpassingen in de regelgeving kunnen nog leiden tot (naar verwachting zeer) beperkte veranderingen in de omvang van de reductie.

De Wabo zou 1 januari 2010 zijn ingevoerd. Dit is nu met een aantal maanden uitgesteld. De extra tijd is nodig om de wet- en regelgeving en de invoering zorgvuldig te laten verlopen. Met het uitstel van de invoering krijgen gemeenten en provincies ook meer tijd om te oefenen met het nieuwe digitale omgevingsloket.

Verruiming vergunningvrij bouwen

In de administratieve lastenreductie van de Wabo zijn de effecten voor bedrijven van de voorgestelde regeling voor vergunningvrij bouwen in het Besluit omgevingsrecht van € 20,5 mln. verdisconteerd. Nu is voor veel relatief kleine verbouwingen nog een vergunning vereist. Dat kost tijd en geld, waardoor bouwprojecten uit- en soms afgesteld worden. Het aantal bouwwerken zonder bouwvergunning wordt flink uitgebreid. Naar verwachting hoeven straks per jaar ongeveer 64.000 bouwvergunningen minder worden aangevraagd (57% reductie).

Welstandscommissies

Welstandscommissies bemoeien zich vanuit hun zorg voor de kwaliteit van de ruimte vaak gedetailleerd met de bouw en verbouw van woningen. Deze toetsing vindt plaats laat in het ontwikkelingsproces en kan soms gaan over details, waardoor irritatie ontstaat bij aannemers en huiseigenaren.

De Minister van WWI komt dit najaar met een Kabinetsbrief aan de Tweede Kamer over de modernisering van het welstandstoezicht, waarin het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit samengaat met vereenvoudiging van de welstandsadvisering.

Meer algemene milieuregels en minder vergunningen

Voor nog eens 3500 bedrijven wordt per 1 januari 2010 de vergunningsplicht omgezet in algemene regels (1e tranche 2e fase Activiteitenbesluit). Het betreft hier bedrijven zoals crematoria, recreatieve visvijvers, vellenoffsetdrukkerijen, mechanische textielverwerking, laboratoria en praktijkruimten, natuursteenbewerkende industrie en de koude vleesverwerking. Dit levert een administratieve lastenvermindering van € 22 mln. euro per jaar op. Vervolgens worden in de 2^e tranche vergunningen voor afvalgerelateerde bedrijven onder algemene regels gebracht.

Diverse verplichtingen eenvoudiger

Dit jaar is VROM een onderzoek gestart naar mogelijkheden om meet-, registratie- en rapportageverplichtingen en keuringsverplichtingen te beperken.

Uit een belevingsonderzoek onder 155 bedrijven volgt, dat de bedrijven over het algemeen beperkt lasten ervaren van deze verplichtingen uit de VROM-regelgeving omdat er draagvlak bestaat voor de beheersing van milieurisico's en men van mening is dat met name keuringsverplichtingen hieraan bijdragen. Op onderdelen van het gehele VROM-domein ervaren bedrijven evenwel knelpunten. In samenspraak met het bedrijfsleven is een selectie gemaakt van 20 verplichtingen die op mogelijke vereenvoudigingsvoorstellen worden onderzocht. Eind 2009 wordt de uitkomst hiervan verwacht. De Kamer wordt hierover bericht in de voorjaarsrapportage 2010.

Vereenvoudigingen rond watergebruik en lozingen

De nieuwe Waterwet zorgt voor minder regels, vergunningstelsels en administratieve lasten. De huidige zes vergunningstelsels voor waterbeheer worden gebundeld tot één watervergunning. Bedrijven kunnen deze vergunning op een eenvoudige manier aanvragen. In juli 2010 wordt voor veel waterlozingen de vergunningplicht of ontheffingplicht opgeheven. Dit brengt een daling van administratieve van zo'n € 19 mln. met zich mee.

Betere dienstverlening met regionale uitvoeringsdiensten

In juni 2009 heeft het Kabinet samen met IPO en VNG afgesproken dat er een landelijk dekkend stelsel van Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) komt. De afspraken gaan over het verbeteren van de uitvoering van de regelgeving op het gebied van bouwen, ruimtelijke ordening en milieu. Ook is afgesproken dat overheden bij vergunningverlening en toezicht moeten voldoen aan kwaliteitscriteria, worden provinciale taken gedecentraliseerd en wordt het interbestuurlijk toezicht verminderd en gedecentraliseerd. De RUD's gaan bepaalde uitvoerende taken op het gebied van vergunningverlening en toezicht uitvoeren. Ze werken als 'shared service' voor gemeenten, provincies en evt. ook rijk en waterschappen. Uiterlijk 1 januari 2012 moeten deze regionale uitvoeringsdiensten zijn opgericht.

De Commissie Herziening Handhavingstelsel VROM-regelgeving (de commissie Mans) heeft in zijn eindrapportage 'De tijd is rijp' geadviseerd om dergelijke regionale organisaties op te richten, waarin de activiteiten op het gebied van toezicht en handhaving worden ondergebracht.

Met de afspraken wordt een belangrijke impuls gegeven aan de structurele verbetering van de dienstverlening en een heldere verdeling van bevoegdheden tussen de verschillende overheden.

Aanbevelingen commissies Dekker en Noordzij

De Commissie Dekker heeft in opdracht van het kabinet een reeks aanbevelingen gedaan om het gehele stelsel van bouw- en bouwgerelateerde voorschriften te vereenvoudigen. Het kabinet heeft op 3 september 2009 een actieplan aangeboden aan de Kamer waarin wordt aangegeven hoe de regering de aanbevelingen van de Commissie Dekker oppakt.

De focus van het actieplan ligt vooral op de aanbeveling van de Commissie Dekker om pilots uit te voeren met meer gebruik van private kwaliteitsborging in het bouwproces.

Beoordelingscriteria voor de pilots zijn ondermeer lastenreductie, rechtszekerheid en de kwaliteit van de gerealiseerde gebouwen.

Aan de Commissie Noordzij is in 2007 gevraagd de knelpunten in de transportsector te inventariseren. Daaruit kwamen tientallen knelpunten naar voren die in een tweetal aanvalsplannen van het Kabinet opvolging hebben gekregen.

De minister van VenW houdt enige malen per jaar de voortgang bij het oplossen van de knelpunten in de gaten.

1.4 Veiligheid en risico

De soms zeer gedetailleerde wet- en regelgeving zorgt ervoor dat de regeldruk op dit terrein als hoog wordt ervaren. De komende tijd wordt ondermeer gewerkt aan vereenvoudigingen binnen ARBO en de logboeken die houders van dieren moeten bijhouden.

Reeds merkbaar voor ondernemers

De belangrijkste voorbeelden:

- De EU heeft de meeste import- en exportvergunningen voor landbouwproducten afgeschaft. Voor nog maar 43 producten is nu een exportvergunning nodig en voor 65 een importvergunning. Voorheen waren er dat nog 500.
- Garagebedrijven hoeven bij verrichte APK-keuringen niet meer handmatig rapporten in te vullen en te archiveren. Afmeldingen kunnen sinds 2007 digitaal geschieden.
- Ondernemers in de horeca hebben sinds 2007 één inspectieloket als aanspreekpunt voor het rijkstoezicht. Daarbij zijn vier verschillende inspectiebezoeken geïntegreerd in één basisinspectie per jaar.
- Attractieparken en bedrijven in de branches levensmiddelen en wegvervoer hebben minder last van controles. Goed naleefgedrag wordt beloond met minder controlebezoeken. Met dit selectieve toezicht verschuiven de toezichtlasten van goede- naar slechte nalevers.
- Bij de 45 grotere chemiebedrijven in de Rijnmond werken 12 verschillende inspectiediensten samen bij het toezicht op de naleving van milieu- en andere voorschriften. Dubbele controles zijn daarmee vervallen en inspectiebezoeken worden geconcentreerd in één maand in plaats van door het jaar heen.
- De Lex Silencio wordt inmiddels toegepast bij de vergunning voor uitoefenen van handelingen met gewasbeschermingsmiddelen.

En de laatste 6 maanden:

- De APK is in mei 2009 efficiënter gemaakt. Zo vervalt de controle van het kentekenbewijs en wordt de volgorde van administratieve en technische handelingen bij een APK-keuring niet langer voorgeschreven. Tevens vervallen enkele beperkingen op de voorgeschreven wijze van keuren bij hefinrichtingen. Verder zijn de keuringseisen voor CO-uitstoot en verlichting vereenvoudigd.
- Een derdenbeslag kan met ingang van juli 2009 elektronisch in plaats van schriftelijk worden betekend. Verder hebben deurwaarders meer mogelijkheden gekregen om bij het UWV de informatie op te vragen die zij nodig hebben om beslag bij derden te leggen. Het voorstel levert een aanzienlijke besparing van administratieve- en financiële lasten voor het bedrijfsleven op. Inschakeling van handelsinformatiebureaus is bijvoorbeeld niet meer noodzakelijk.

De belangrijkste maatregelen in voorbereiding

ARBO

Een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) is een in de Nederlandse Arbeidsomstandighedenwet genoemd middel ter bevordering van veilig en gezond werken. Het kabinet en sociale partners hebben afgesproken dat de verplichte toets op de RI&E voor bedrijven met maximaal 25 werknemers komt te vervallen. Voorwaarde is wel dat het bedrijf een door het Steunpunt RI&E erkende RI&E heeft, die de instemming heeft van de sociale partners en met betrokkenheid van een arbodeskundige is opgesteld. Het streven is dit in 2011 te laten ingaan.

Op het arboportaal wordt voor alle sectoren inzichtelijk gemaakt wat de rechten, plichten en verantwoordelijkheden zijn om te voldoen aan de arbowetgeving. Het arboportaal (www.arboportaal.nl) is hiertoe in 2007 als faciliterend informatiekanaal voor werkgevers en werknemers ingericht. Begin 2010 wordt een nieuw, toegankelijker en gebruiksvriendelijker arboportaal gerealiseerd, gebaseerd op de wensen en eisen van de doelgroepen werknemers, werkgevers en preventiemedewerkers.

De Arbeidsinspectie wordt als eerste Rijksinspectie dit najaar aangesloten op het Digitaal dossier. Dit is in opdracht van de Inspectieraad in het kader van het programma E-inspecties ontwikkeld. Het is een virtueel dossier waarin inspecteurs informatie over een bepaald inspectieobject kunnen raadplegen.

Andere toezichthouders zoals gemeenten en provincies kunnen de toezichtresultaten van de aangesloten inspecties raadplegen en daarmee selectiever te werk gaan. Ondernemers krijgen op die manier minder te maken met controles. Dit zal eerst bij een klein aantal rijksinspecties en gemeenten getest worden. Naarmate andere inspecties ook hun toezichtgegevens beschikbaar stellen zal het beeld per bedrijf steeds beter worden. De regie op dit proces ligt bij de Inspectieraad.

Minder verplichtingen voor houders van dieren

Bedrijfsmatige houders van dieren zijn verplicht een logboek bij te houden van de ontvangst, toepassing en voeding van diergeneesmiddelen en gemedicineerde voeders. Onderzocht worden mogelijkheden om door juridische vereenvoudiging de administratieve verplichtingen te verminderen. Een aanpassing van de logboekverplichting zal 1 juli 2011 in werking treden. Het amendement Ormel over centrale registratie van diergeneesmiddelengebruik (Kamerstuk 2009-2010, 31389 nummer 34) kan de administratieve lastenvermindering in gevaar brengen.

Natuurbescherming en minder nalevingskosten

Op 1 oktober 2009 is de gedragscode Flora- en Faunawet van Bouwend Nederland en de Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen (NEPROM) officieel gepresenteerd. Tevens hebben op die dag de eerste bouwbedrijven een abonnement genomen op de nationale databank Flora en Fauna van de Gegevensautoriteit Natuur. Dit stelt hen in staat al in een vroeg stadium in te spelen op de eventuele aanwezigheid van kwetsbare soorten op een bouwterrein. Zo wordt een flinke vermindering van de nalevingskosten voor de bouwsector gecombineerd met een goede bescherming van de natuur.

Toeziht in de vleesketen

Slachterijen en afvalverwerkers moeten aan strikte wetten en regels voldoen. De toezichtlasten in de zogenaamde vleesketen zijn hoog en kennen vaak een Europese oorsprong. Het kabinet onderzoekt momenteel samen met de branche de mogelijkheden om de toezichtlasten vanuit Brussel op dit gebied aanzienlijk te verminderen.

Knelpunten Koninklijke Horeca Nederland

De horeca heeft te maken met een groot aantal wetten en regels op zeer uiteenlopende terreinen. Bij deze regelgeving zijn er veel verschillende bestuurlijke organisaties betrokken. De afgelopen jaren zijn samen met de horeca veel ervaren knelpunten opgelost. Volgens een inventarisatie van Koninklijke Horeca Nederland resteren vijf knelpunten:

- *Vergunningen en meldingen*: hier gebeurt veel, vooral in samenwerking met VNG. Zo zijn de terrasvergunning en reclamevergunning geschrapt uit de modelvergunning en wordt de reikwijdte van de Horeca-exploitatievergunning sterk ingeperkt. Samen met VNG zullen ook de komende tijd acties worden ondernomen om te bevorderen dat gemeente deze wijzigingen in de modelverordening overnemen. Maar gemeenten zijn hierin wel autonoom;
- *Drank en Horecawet*: het wetsvoorstel voor de nieuwe wet ligt momenteel bij de Tweede Kamer. KHN wil verder gaan dan dit wetsvoorstel. Niettemin leidt het voor ondernemers tot een reductie van administratieve lasten van zo'n 37%;
- *Uitvoeringspraktijk BIBOB*: het Kabinet gaat dit najaar met KHN en andere stakeholders op een speciale bijeenkomst over 'BIBOB en administratieve lasten' in gesprek over de uitvoering van de Wet BIBOB. Op deze bijeenkomst zal ook worden gesproken over de door KHN aangedragen punten. Nut en noodzaak van de Wet BIBOB staan echter niet ter discussie. In zijn algemeenheid heeft het Kabinet oog voor de signalen van het bedrijfsleven en wordt ervoor gezorgd dat de uitvoering van de Wet BIBOB met zo min mogelijk administratieve lasten gepaard gaat;
- *Afstemming en integratie dienstverlening overheden*: hier wordt verwezen naar de vele activiteiten op dit terrein die elders in deze voortgangsrapportage worden beschreven, met name in hoofdstukken 2.2. en 4;
- *Welstand*: in hoofdstuk 1.3. wordt aangegeven dat de Minister van WWI hierover een kabinetsbrief aan de Tweede Kamer stuurt.

Recreatie

Een aantal recreatieondernemers en de RECRON hebben een top zeven van prioritaire knelpunten gepresenteerd. Deze hebben onder andere betrekking op de wettelijke vereisten voor zwembadwater en de logboeken bij speeltoestellen. Ook met de watersportsector vindt overleg plaats om op die manier zo goed mogelijk de vinger aan de pols te houden over regeldruk klachten. De knelpunten zullen worden aangepakt. Voorts blijkt uit agendering van het thema regeldruk in de 'InnovatieTafel Recreatie en Ruimte', dat het knelpunt vooral ligt bij aspecten als interpretatie van wetten op lokaal niveau, toezicht en stroperigheid van procedures. Om dit op te lossen is in overleg met IPO en VNG gestart met het project Vermindering Regeldruk en Toezicht Recreatie en Toerisme.

Evenementenvergunning

Het Kabinet wil komen tot een vereenvoudiging van de aanvraag voor een evenementenvergunning en tot meer uniformiteit in de classificatie van evenementen. Daarnaast digitalisering van de vergunning en effectieve samenwerking tussen toezichthouders. Het wordt voor ondernemers daardoor eenvoudiger, sneller en goedkoper om evenementen te organiseren. Ook voor gemeenten zal een geïntegreerde evenementenvergunning tot voordelen leiden. Daarom zal komend jaar een digitale geïntegreerde (model)vergunning worden opgesteld. Gemeenten kunnen deze overnemen om hun evenementenbeleid te stroomlijnen.

1.5 Zorg, Jeugdzorg

De Tweede Kamer heeft hierover eerder twee separate brieven ontvangen.¹

Reeds merkbaar voor ondernemers

De belangrijkste voorbeelden:

- Apothekers kunnen sinds medio 2007 recepten via elektronische weg ontvangen. Dit scheelt hen een hoop papierwerk.
- Door de introductie van de AWBZ-brede zorgregistratie hoeven zorgverleners niet meer handmatig formulieren in te vullen.
- Het Jaardocument Maatschappelijke Verantwoording is in de plaats gekomen van meer dan dertig andere jaarlijkse verplichtingen.
-

De belangrijkste maatregelen in voorbereiding

Afschaffen AO/IC regeling

De Kaderregeling AO/ IC bevat voorschriften voor zorginstellingen rond de inrichting van de administratieve organisatie en de uitvoering van de interne controle functie. Het kabinet vindt dat afschaffing van deze regeling past bij de toenemende verantwoordelijkheid van de zorginstellingen voor hun eigen bedrijfsvoering. Voorwaarde is wel dat de dit duurzaam bij veldpartijen kan worden geborgd.

Informatie-uitwisseling jeugdzorg

De informatie-uitwisseling in de jeugdzorg wordt verbeterd. Verschillende bureaus jeugdzorg gebruiken verschillende versies van hetzelfde document. Dit leidt tot irritatie bij instanties die met deze verschillende formats worden geconfronteerd. Daarom werkt de sector aan het eenduidig maken van deze formulieren. Het gaat in eerste instantie om het indicatiebesluit, het plan van aanpak en het evaluatieformulier bij de Deltamethode. Hierdoor wordt veel dubbel werk voorkomen. Deze formulierenset wordt in het tweede en derde kwartaal van 2009 gedigitaliseerd voor informatie-uitwisseling met cliënt en ketenpartners.

¹ Jeugd en Gezin: Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 31 839, nr. 12
VWS: Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 29 515, nr. 295

Toelating zorginstellingen

Op dit moment zijn in de Wet toelating zorginstellingen (WTZi) de bouwvoorschriften sterk vereenvoudigd. In het wetsvoorstel cliëntenrechten zorg (Wcz), waarin de WTZi zal opgaan, wordt de huidige toelating vervangen door een registratie van alle zorgaanbieders. Dit zorgt op korte termijn voor een gelijk speelveld voor alle zorgaanbieders. De registratie stelt vooraf geen eisen aan de zorgaanbieder.

Voor de zorgaanbieder gaat geen actieve registratieplicht gelden, omdat het register wordt gevuld vanuit bestaande gegevensbronnen. Verantwoording over de uitgaven en transparantie-eisen met betrekking tot goed bestuur vindt achteraf plaats, zoals dat ook nu het geval is.

Geen aparte nacalculatie meer

De aanlevering van gegevens voor nacalculatie door zorginstellingen zal met ingang van 2011 niet meer separaat, maar als onderdeel van de jaarverantwoording gaan gelden. Waar mogelijk worden informatieverplichtingen aan de jaarverantwoording gekoppeld.

Jeugdzorg

Door het verbeteren van het Informatiesysteem in de Jeugdzorg wordt de aanlevering van gegevens vereenvoudigd en zijn zorgverleners voor cliënten minder tijd kwijt per melding.

2. Richting de doelstellingen

In dit hoofdstuk wordt de voortgang van het regeldrukprogramma toegelicht. Het kabinet heeft ingezet op *minder* last voor ondernemers, het kabinet maakt de dingen voor ondernemers *gemakkelijker*, dit moet uiteindelijk leiden tot een lagere regeldruk in de beleving van ondernemers.

	Onderdeel	Doelstelling	Op koers?
MINDER	Administratieve Lasten	-25% netto	
	Nalevingskosten	- € 544 mln	
	Toezihtslasten voor 19 domeinen veroorzaakt door rijksinspecties	-25%	
	Subsidies	100% van rijkssubsidies voor bedrijven lastenarm	
MAKKELIJKER	Bestendiger	VVM bij alle departementen ingevoerd	
	Transpanter	Antwoord voor Bedrijven.nl: 1,5 mln bezoekers per jaar Branchewijzers voor 62 branches	
	Sneller	Verdubbeling aantal vergunningenstelsels met Lex Silencio t.o.v. 2007	
	Betere Service	Normenkader Dienstverlening toegepast bij 200 gemeenten Idem bij top 10 van uitvoeringsorganisaties	

Op koers richting doelstelling

Niet op koers richting doelstelling, nadere maatregelen nodig.

Per onderdeel wordt in onderstaande paragrafen ingegaan op de huidige stand van zaken en de voortgang richting de respectievelijke doelstellingen.

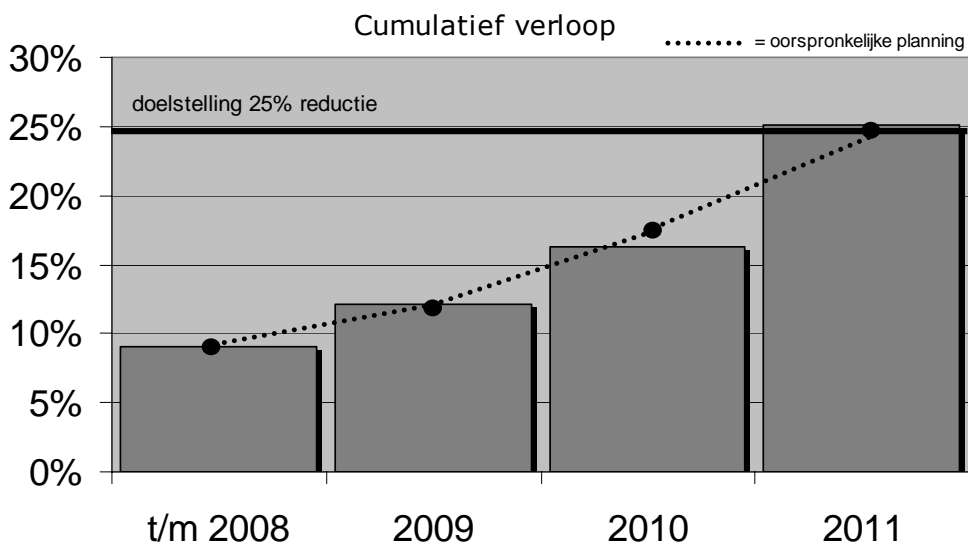
2.1. Minder

Minder administratieve lasten

De voortgang van de AL maatregelen ligt goed op schema. Verwacht wordt dat in 2011 een reductie van in totaal 25% is gerealiseerd. Ten opzichte van de vorige rapportage is de omvang van de totale geplande reductie in 2011 heel licht toegenomen. Deze extra reductie is mede het gevolg van een aantal doorgevoerde technische correcties. Het merkbare effect in 2011 blijft gelijk.

Per jaar wordt de Kamer viermaal geïnformeerd over de voortgang van de reductie van administratieve lasten. Aan het einde van het derde kwartaal 2009 is inmiddels 11% aan netto reductie daadwerkelijk gerealiseerd.

In onderstaande figuren wordt u geïnformeerd over het verdere verloop van de reducties. In de grafiek is het verloop richting de 25% te zien ten opzichte van de oorspronkelijke planning. In de tabel is per departement de verwachte realisatie per jaar t/m 2011 te vinden.

Ministerie	Nul-meting	Realisatie			Planning <i>cumulatief</i>			Eind-beeld	Totaal in %
		t/m 2008	1 ^{ste} +2 ^{de} K	3 ^{de} K '09	4 ^{dek} '09	2010	2011		
Financiën	4116	-266	-85		-413	-517	-905	3211	-22%
Justitie	1298	-208	-22	-2	-232	-305	-338	960	-26%
VROM	1215	-251	-4	-5	-263	-401	-410	805	-34%
SZW	1054	-19	-2		-22	-24	-269	785	-26%
VWS	481	+1	-3	-9	-11	-27	-128	353	-27%
VenW	467	-66	-18	+2	-102	-134	-128	340	-27%
EZ	290	-18	-11	-25	-58	-70	-89	201	-31%
LNV	205	-3	-3		-4	-12	-38	167	-19%
JenG	11,2					-0,2	-2,8	8,4	-25%
BZK	10,7	-0,2			-0,2	-0,2	-0,6	10,1	-6%
OCenW	10,5	-0,6	-0,2		-0,8	-0,7	-1,8	8,7	-17%
Totaal	9158	-829	-148	-40	-1105	-1491	-2310	6848	-25%

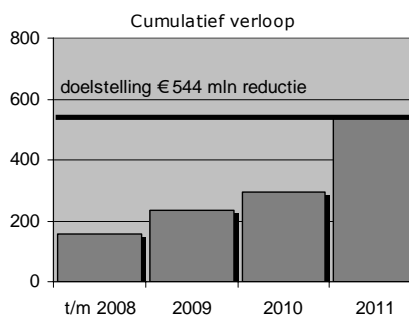
Het is van belang dat de departementale reductieplannen goed worden gemonitord. De ervaring leert dat in de loop van de kabinetsperiode ook tegenvallers optreden. Uit het cijferbeeld voor de administratieve lasten blijkt dat een groot deel van de projecten en maatregelen in het laatste kabinetsjaar gerealiseerd worden. Risico daarvan is dat kleine verschuivingen in de tijd op het laatste moment de realisatie van de 25% doelstelling onmogelijk maken, zonder dat compensatie nog mogelijk is.

Naast het uitvoeren van risicoanalyses om mogelijke tegenvallers vroegtijdig te signaleren wordt via een aantal sporen getracht om mogelijke extra reducties in beeld te krijgen. Zo is een internationale vergelijking van de Wereldbank ('Doing Business') benut om te kijken naar goede ervaringen in het buitenland. Er wordt onderzocht of er extra reducties mogelijk zijn op terreinen die nog niet volledig zijn uitgeput door bijvoorbeeld te bezien of de frequentie van een informatieverplichting verder omlaag kan. Bovendien wordt er voortgang gemaakt met het verder kwantificeren van maatregelen die reeds in voorbereiding zijn genomen.

Minder nalevingskosten

Door de nalevingskosten aan te pakken verwacht het kabinet met de nu in kaart gebrachte maatregelen voor het bedrijfsleven een reductie van € 544 mln te bereiken. Dit bedrag kan nog verder stijgen als gevolg van het vervoltraject van de aanpak van door het bedrijfsleven aangegeven knelpunten.

Allereerst is in 2007 een meetmethode voor nalevingskosten ontwikkeld. In het eerste jaar van de kabinetsperiode zijn door het kabinet concrete, snel door te voeren verbeteringen op het gebied van nalevingskosten geïnventariseerd en doorgelicht. Deze voorstellen leveren voor het bedrijfsleven een reductie van in totaal € 291 mln aan nalevingskosten op en zijn voor een groot deel nu gerealiseerd.

Begin 2008 heeft een verdere selectie plaatsgevonden van die gebieden die volgens het bedrijfsleven in verhouding tot het publiek belang leiden tot disproportionele en bedrijfsvreemde nalevingskosten. Uiteindelijk werd in het voorjaar van 2009 onderzoek gedaan naar 87 knelpunten, verdeeld over 30 wetten.

De reductievoorstellen uit het onderzoek leverden de grondslag op voor het in de vorige voortgangsrapportage genoemde percentage van 15% reductie.

Uit nader onderzoek bleek de afgelopen maanden dat de raming rond de te volgen procedures en verplichtingen volgens de wet Poortwachter te hoog was ingeschat. De potentiële reductie op dit onderdeel is inmiddels neerwaarts bijgesteld van € 70 mln naar € 47 mln.

Op enkele onderdelen van het milieudomein loopt nog nader onderzoek naar mogelijke oplossingen voor de geïdentificeerde knelpunten. Nader onderzoek heeft bovendien duidelijk gemaakt dat voor een aantal van de genoemde terreinen (bij SZW en VWS) de reductie alleen kan worden behaald als ook het bedrijfsleven een extra inspanning verricht. Dit betreft de mogelijke reductie rond het bijhouden van schoonmaakroosters en de verlaging van kosten van re-integratietrajecten door het aanbieden van een kleine aanvullende verzekering. Voor die terreinen (terug te vinden in bijlage II) geldt dat de overheid de knelpunten niet zonder hulp van het betrokken bedrijfsleven kan oplossen.

Voor LNV geldt tenslotte dat de geïdentificeerde maatregelen op het terrein van mesttransport en mestopslag geen reële opties zijn omdat ze de door Brussel verleende derogatie in gevaar brengen. Het kabinet onderzoekt of alternatieve maatregelen op het terrein van LNV de beoogde winst kunnen opleveren.

Rekening houdend met genoemde bijstellingen bedraagt de potentiële reductie bij de 87 knelpunten € 252 mln, overeenkomend met 14% van de gemeten bedrijfsvreemde nalevingskosten. De doelstelling van het kabinet om bovenop de al gerealiseerde reducties op het terrein van nalevingskosten minimaal 14% additioneel te realiseren blijft onverkort gelden.

In onderstaande tabel is de verdeling van de 14% reductie over de departementen te zien.

Tabel: kwantitatieve resultaten onderzoek nalevingskosten (x € 1 mln)

Gemeten knelpunten in domein	Bedrijfsvreemde nalevingskosten	Reductiedoelstelling	
		€	%
Milieu, VROM	1.123	96	9%
Landbouw, LNV	294	59	20%
Vervoer, VenW	6	5	83%
Arbeid, SZW	300	48	16%
Zorg, VWS	3	1,5	50%
Horeca/Voedsel, VWS	53	41	77%
Financiën	7	2	22%
Totaal	1.786	252	14%

Samen met de eerder door het kabinet geïnventariseerde verbeteringen van € 292 mln komt de totaal berekende reductie op nalevingskosten uit op € 544 mln. In onderstaande tabel is het verloop deze totale reductie van € 544 mln te vinden. De concrete maatregelen zijn opgenomen in bijlage II.

Ministerie	Realisatie	Planning <i>cumulatief</i>	
		2010	2011
Financiën	-134,7	-165,2	-167,2
VROM	-22	-22	-118
JUS	-66,2	-91,9	-91,9
LNV			-59
SZW			-48
VWS			-42
EZ	-12,4	-12,4	-12,4
VenW			-5,2
Totaal	-235,3	-291,5	-543,7

Het kabinet laat het hier niet bij. Tijdens het onderzoek naar de 30 terreinen kwamen nieuwe onderwerpen naar voren waarvan het bedrijfsleven aangaf dat deze ook tot hoge bedrijfsvreemde kosten leiden.

Van deze aanvullende knelpunten heeft het kabinet de afgelopen maanden samen met VNO-NCW en brancheorganisaties nagegaan of deze inderdaad breed gedragen worden. Daarbij zijn tevens 24 knelpunten geselecteerd waarvan het bedrijfsleven aangeeft dat deze van groot belang, dan wel urgent zijn.

Deze 24 knelpunten zijn dit najaar onderwerp van gezamenlijke sessies overheid/bedrijfsleven, waarin naar oplossingen voor de knelpunten wordt toegewerkt. Een dergelijke werkwijze is door het kabinet eerder succesvol toegepast bij de kabinetsreactie op de adviezen van de commissie Noordzij over knelpunten in de transportsector. Bij de publiek-private werksessies worden de knelpunten en oplossingsrichtingen door inhoudelijke experts van overheid en bedrijfsleven besproken.

Minder toezichtslasten

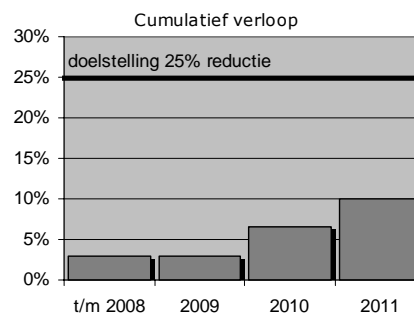
Toezicht is voor bedrijven een belangrijke bron van regeldruk. Daarom vermindert het Kabinet op 17 toezichtdomeinen de toezichtlasten met 25%². Het rijksaandeel bedraagt € 114 mln. en dat zal in 2011 met € 28 mln. zijn verminderd.

De maatregelen die tot nu toe in kaart zijn gebracht, verminderen de toezichtlasten met bijna 10% in 2011 en de gerealiseerde reductie is 3%. Het Kabinet heeft onlangs besloten dat extra maatregelen nodig zijn. De Staatsecretarissen van Economische Zaken en

Financiën krijgen een aanjagende rol krijgen om dit aspect van het programma Vernieuwing Toezicht een extra impuls te geven. Inzet hierbij is dat inspecties en vakdepartementen samen zo spoedig mogelijk met aanvullende maatregelen komen die leiden tot een vermindering van de toezichtlasten met 25%. Cruciaal voor de nieuwe aanpak zijn de EU vleesketen, ziekenhuizen en zorginstellingen en vervoer over weg en water.

De noodzakelijke omslag van inspanning naar resultaat en een sterkere betrokkenheid van de vakdepartementen is in lijn met het ACTAL-advies van 8 juni jl. aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De najaarsrapportage van het programma Vernieuwing Toezicht zal een eerste overzicht geven van de voorgenomen extra maatregelen.

² Het programma Vernieuwing Toezicht is aanvankelijk gestart met 24 domeinen. Voortaan wordt gerapporteerd over de voortgang op 17 domeinen omdat een aantal domeinen is samengevoegd. de scope en de omvang van de toezichtlastenmeting zijn gelijk gebleven.

Naast de vermindering van de toezichtlasten met 25% is Vernieuwing Toezicht vooral gericht op het selectiever inzetten van toezicht, het organiseren van een professioneler optreden en het zorgen voor betere afstemming tussen toezichthouders onderling. Hiermee wordt een krachtige stimulans gegeven aan zowel effectiever toezicht als het verbeteren van de dienstverlening aan bedrijven. De belevingsmonitor Regeldruk (voorjaar 2009) laat zien dat bedrijven inmiddels positieve ervaringen hebben met de doorgevoerde verbeteringen.

In aansluiting op signalen van VNO-NCW en MKB-Nederland wil het kabinet ook de lokale toezichtlasten aanpakken. De eerste stappen daarvoor zijn al gezet met het initiatief van het ministerie van VROM om te komen tot de regionale omgevingsdiensten.

In aanvulling op de bestaande initiatieven werkt het kabinet samen met VNG en gemeenten en het bedrijfsleven aan een (merkbaar) betere dienstverlening rond toezicht.

Daartoe zal in de eerste plaats worden gezocht naar samenwerking met de grotere gemeenten waarmee Economische Zaken en MKB-Nederland een convenant voor betere dienstverlening hebben gesloten.

Minder lasten rond subsidies

Voor de Rijkssubsidieregelingen voor bedrijven is de doelstelling dat deze volledig lastenarm zijn ingericht. Voor het lastenarm inrichten zal het recent door het kabinet vastgestelde rijkssubsidiekader worden gebruikt.

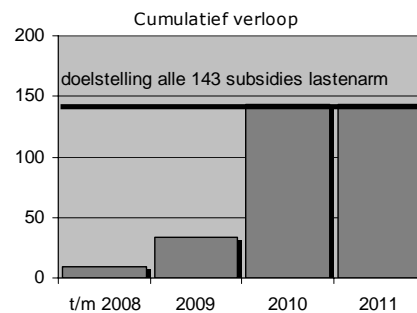
Vanaf 2007 zijn de lasten van een aantal subsidieregelingen, vooruitlopend op de invoering van het subsidiekader, al aanzienlijk verlaagd.

Recent is geanalyseerd in hoeverre subsidieregelingen nu al aan het kader voldoen.

Deze analyse laat zien dat van de 143 rijkssubsidieregelingen voor bedrijven die aan het kader moeten voldoen, dit al voor 9 regelingen geldt. Eind 2009 zullen dit er 35 zijn en eind 2010 alle huidige 143³.

Naast invoering van het kader op rijksniveau, is het ook de bedoeling dat het kader zoveel mogelijk zal gaan gelden voor subsidies van gemeenten en provincies. Indien zij ook het kader gaan gebruiken, levert dit namelijk een aanzienlijke extra lastenreductie op. De VNG heeft besloten in november 2009 een model-subsidieverordening te publiceren die gebaseerd is op het kader.

De VNG zal in samenwerking met de ministeries van Financiën en BZK spoedige invoering van de verordening door gemeenten op alle mogelijke wijzen bevorderen. Dit najaar starten bijvoorbeeld roadshows over invoering van de verordening. Verder heeft het overleg van provincie-secretarissen zich onlangs uitgesproken voor toepassing van het kader. De provincie Utrecht zal naar verwachting als eerste provincie nog in 2009 het subsidiekader invoeren. Met overige provincies en Interprovinciaal Overleg wordt bekeken hoe het kader ook in de andere provincies kan worden overgenomen.

Na invoering van het subsidiekader:

- Geen aanvragen meer nodig voor een voorschot bij alle subsidies.
- Geen aanvraag meer nodig voor vaststelling voor subsidies minder dan €25.000
- Geen financiële verantwoording meer nodig voor subsidies minder dan €125.000
- Geen accountantsverklaring meer nodig voor subsidies minder dan €125.000
- Geen overbodige tussenrapportages meer.

³ Dit aantal kan nog veranderen, omdat er regelingen regelmatig verdwijnen en andere bijkomen.

2.2. Makkelijker

Voor het merkbaar verminderen van de regeldruk is het van belang dat wet- en regelgeving wordt vereenvoudigd. Maar daarnaast is het voor de ervaren regeldruk heel belangrijk dat de kwaliteit van dienstverlening in relatie tot regelgeving voor ondernemers van een voldoende niveau is. Met de inzet van vele instrumenten wordt de kwaliteit van dienstverlening verbeterd.

Het kabinet hanteert voor de verbetering van dienstverlening de doelstellingen 'Transparanter', 'Bestendiger', 'Sneller' en 'Betere Service' met bijbehorende indicatoren.

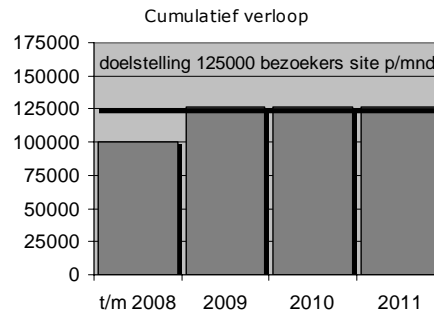
Transparantere informatie over regelgeving

Het aantal bezoekers van de website

Antwoordvoorbedrijven.nl is verder gestegen van gemiddeld 120.000 bezoekers tot gemiddeld 126.000 bezoekers per maand in het eerste half jaar van 2009.

Om Antwoordvoorbedrijven.nl verder te verbeteren wordt nadrukkelijk gekeken naar goede voorbeelden bij overheden en brancheorganisaties in binnen- en buitenland.

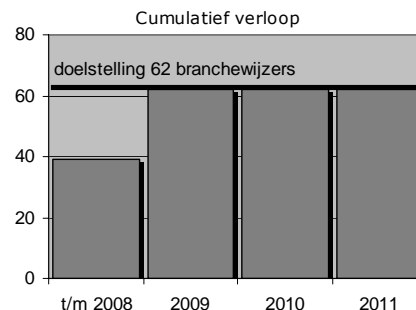
Ondernemers kunnen per branche alle informatie over wijzigingen in wet- en regelgeving, vergunningen, subsidies, toezicht en belastingen vinden op Antwoordvoorbedrijven.nl. Via de website, e-mail, chat en de telefoon is de informatie toegankelijk.

Deze informatie is opgenomen in 62 zogenaamde branchewijzers. Die branchewijzers vindt men op de website. Ondernemers kunnen nu in één oogopslag zien met welke regels zij te maken hebben in hun branche. Daarmee wordt een veelgehoorde irritatie bij ondernemers weggenomen.

Het doel was om in 2011 voor 62 branches specifieke branchewijzers te realiseren. Dit doel is midden 2009 gehaald.

Waar ondernemers via de branchewijzers informatie over wet- en regelgeving krijgen, worden ze met nalevingshulp verder geholpen de wet- en regelgeving na te leven. De vorm van nalevingshulp kan per branche verschillen. Een inspectie bijvoorbeeld kan uitleg geven over de regels zodat de doelgroepen ze begrijpen en goed kunnen naleven. Soms wordt een boekje uitgegeven, andere branches geven de voorkeur aan een digitale oplossing.

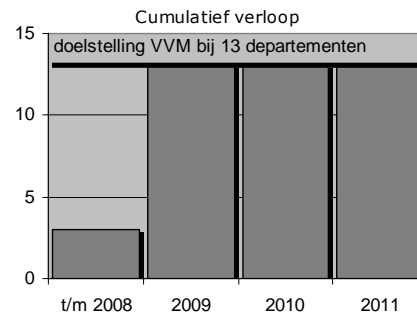
Enkele voorbeelden van nalevingshulp:

- voor de bouwsector is er een stappenplan gemaakt voor de nieuwe WABO, zodat ondernemers exact zien waaraan ze moeten voldoen in de verschillende stadia van de wetgeving. Dit stappenplan is voor bouwondernemers in de vorm van een poster beschikbaar;
- binnen de multifunctionele landbouwsector is een kompas ontwikkeld met hierin de belangrijkste vraag- en antwoordcombinaties voor ondernemers in deze opkomende sector. Dit kompas is als boekje verkrijgbaar, maar wordt ook via Antwoord voor bedrijven digitaal aangeboden;
- voor de kinderopvangbranche is als eerste resultaat via Antwoordvoorbedrijven.nl een 'beslisboom' gemaakt voor startende ondernemers.

Momenteel wordt bij de verschillende branches verder geïnventariseerd welke informatiebehoefte er bestaat en of en hoe een nalevingshulp in deze behoefte kan voorzien.

Bestendiger regelgeving

Het systeem van Vaste Verander Momenten (VVM) is rijksbreed ingevoerd per 1 januari 2009 voor alle wetten en amvb's met directe relevantie voor bedrijven en instellingen in de zorg en het onderwijs. Het VVM-systeem houdt in dat nieuwe- en wijzigingen in regelgeving op twee vaste momenten in het jaar in werking treden (1 januari of 1 juli). Verder geldt een minimale invoeringstermijn van 3 maanden en wordt aankomende regelgeving tijdig en duidelijk gepubliceerd op Antwoordvoorbedrijven.nl en andere relevante websites.

Dit VVM systeem geldt voor wetten en amvb's waarvan de voorbereiding is gestart ná 1 januari 2009. De meeste wetten en amvb's die nu in werking treden zijn in voorbereiding genomen vóór 1 januari 2009. In toenemende mate zal dat derhalve niet langer het geval zijn. De VVM-systematiek wordt op deze manier geleidelijk aan in de praktijk van toepassing. Het effect van VVM zal daarom steeds meer merkbaar worden.

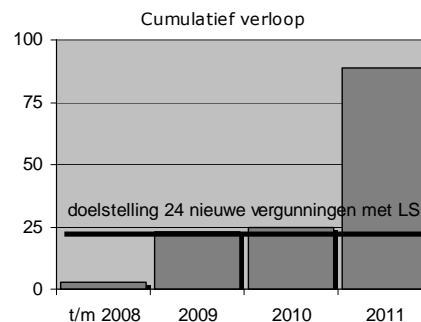
Later dit jaar zal het kabinet de Kamer een separate brief zenden over VVM. In deze brief zal worden ingegaan op de mogelijke verbreding van VVM naar ministeriële regelingen met algemeen verbindende voorschriften en naar andere doelgroepen als burgers, professionals en medeoverheden.

Tevens zal antwoord worden gegeven op de vraag of het VVM-systeem leidt tot een kwantitatieve vermindering van regeldruk. En ten slotte zal worden ingegaan op de verankering van de VVM-beginselen in de Aanwijzingen voor de regelgeving.

Sneller

Een snelle en eenvoudige vergunningverlening belemmert bedrijven niet onnodig. Lex Silencio Positivo is één van de middelen waarmee tijdige vergunningverlening wordt bevorderd.

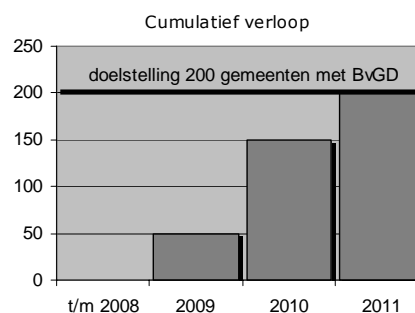
De Lex Silencio zou oorspronkelijk bij 24 vergunningstelsels van de rijksoverheid worden ingevoerd. Naar aanleiding van een door de Kamer gevraagde heroverweging voor ruimere toepassing van de Lex Silencio bij vergunningstelsels binnen én buiten de Dienstenrichtlijn heeft het Kabinet besloten bij in totaal 89 vergunningstelsels de Lex Silencio in te voeren. Daarnaast worden 45 vergunningstelsels afgeschaft of omgezet in algemene regels. De oorspronkelijke doelstelling van 24 extra Lex Silencio stelsels zal naar verwachting einde 2010 nagenoeg bereikt zijn. Volgens de huidige planning wordt dat aantal in 2011 fors overschreden.

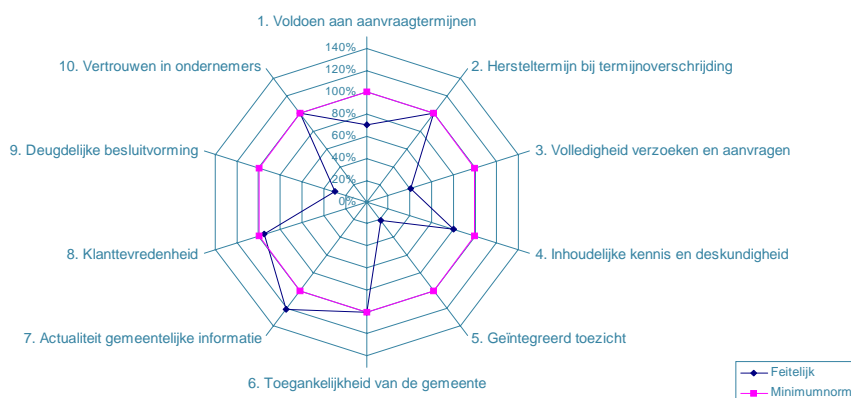
Invoering van de Lex Silencio vindt plaats via de implementatie van de Dienstenwet, via een verzamelwetsvoorstel van Justitie en via specifieke wetgeving.

Betere service

Het 'Bewijs van Goede Dienst' (BvGD) is een meetlat voor goede dienstverlening aan bedrijven. Met dit instrument kunnen gemeenten hun service aan ondernemers verbeteren door, met behulp van een meethandleiding, zelf in kaart te brengen op welke tien meetbare indicatoren ze goed presteren ten opzichte van een minimumnorm en waar nog verbetering nodig is. Als gemeenten hieraan een verbeterplan verbinden, komen ze in aanmerking voor het certificaat 'Bewijs van Goede Dienst'.

Voorbeeld van een meting van een Bewijs van Goede Dienst van een gemeente

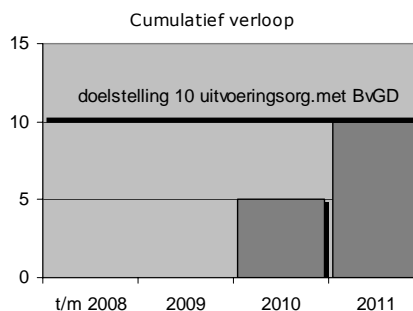

De doelstelling is dat aan het einde van deze kabinetsperiode 200 gemeenten -met gezamenlijk meer dan 50% van het aantal bedrijven in Nederland - de dienstverlening aan bedrijven met behulp van het Bewijs van Goede Dienst verbeteren. Met een voucherregeling worden gemeenten financieel ondersteund om het normenkader te implementeren. Daarnaast vindt kennisoverdracht plaats richting gemeenten en wordt ingezet op afspraken met groepen gemeenten.

Eind september 2009 werkten 5 gemeenten met het Bewijs van Goede Dienst. In oktober zijn 10 gemeenten met de meting gestart. Verder hebben meer dan 50 gemeenten zich op bestuurlijk niveau inmiddels bereid verklaard om te gaan werken met het Bewijs van Goede Dienst.

De gemeenten Alphen aan den Rijn, Capelle aan den IJssel en Zoetermeer kregen op 6 oktober jl. als eerste gemeenten een Bewijs van Goede Dienst uitgereikt door de staatssecretaris van Economische Zaken. Deze gemeenten hebben vorige jaar als pionier meegewerkt aan het ontwikkelen en testen van het normenkader en de bijbehorende meethandleiding en zijn al bezig met het uitvoeren van de verbeteringen. De Bewijzen van Goede Dienst van deze gemeenten zijn toegevoegd als bijlage van deze voortgangsrapportage.

In navolging van het Bewijs van Goede Dienst voor gemeenten wil het kabinet samen met de top 10 van dienstverlenende organisaties toewerken naar toepassing van het Bewijs van Goed Dienst. Inmiddels is gestart met de ontwikkeling van een Bewijs van Goede Dienst met de Arbeidsinspectie, VWA, RDW en Dienst Regelingen. Ook met de Belastingdienst/Douane wordt hierover op dit moment gesproken. Uiteraard wordt hierbij zoveel mogelijk aangesloten bij de systemen van kwaliteitsverbetering waarover deze organisaties reeds beschikken. Met het UWV en de Kamers van Koophandel wordt nog gesproken over het plan van aanpak. Met SenterNovem en de Waterschappen worden nog bijeenkomsten over de aanpak gepland.

2.3. Merkbaar

Belevingsmonitor

Om inzicht te krijgen in de manier waarop ondernemers regeldruk beleven laat het kabinet elk voorjaar een belevingsmonitor uitvoeren. In deze monitor worden meerdere stellingen over regeldruk aan een groep van ruim 1200 ondernemers voorgelegd. De uitkomsten van de meest recente metingen zijn gerapporteerd in de voortgangsrapportage van mei jl. Over de uitkomsten van de volgende monitoren zal de Kamer worden geïnformeerd in de voortgangsrapportage van mei 2010.

Communicatie

Om de effecten van de vermindering en verbetering van de dienstverlening maximaal door te laten werken is een goede communicatie essentieel. Ondernemers moeten snel en goed geïnformeerd worden over de genomen besluiten en maatregelen. Zij kunnen hun activiteiten en processen aanpassen en profiteren van de genomen maatregelen voor regeldrukvermindering en verbetering van de dienstverlening. Alle informatie wordt geplaatst op Antwoordvoorbedrijven.nl: *het* informatiekanaal voor bedrijven voor informatie over gewijzigde wet- en regelgeving, branchewijzers, subsidies en vergunningen. Daarnaast hebben departementen en uitvoeringsorganisaties specifieke doelgroepgerichte communicatie, voor VROM bijvoorbeeld websites zoals Infomil, SenterNovem en doelgroepoverleg. De communicatie over het regeldrukprogramma en de gerealiseerde maatregelen vindt plaats via diverse kanalen zoals nieuwsberichten, radiospots, publieke optredens van bewindspersonen, interviews, redactionele artikelen en www.rr.nl. Om het communicatiebeleid te verbeteren wordt ook gebruik gemaakt van de zgn. micro-belevingsmonitor. Met deze monitor wordt op het niveau van de individuele ondernemer nagegaan wat men in de praktijk gemerkt heeft van gerealiseerde reductiemaatregelen.

3. Voorkomen en verinnerlijken

Om de regeldruk structureel te verminderen moet bij nieuwe wet- en regelgeving al vroeg in het beleids- en wetgevingsproces aandacht worden besteed aan regeldrukgevolgen. Daarvoor is noodzakelijk dat departementen de aandacht voor regeldruk verinnerlijken: gedurende het gehele beleidsproces, waarvan regelgeving een onderdeel is, dient de aandacht voor regeldruk voortdurend en als vanzelfsprekend mee worden gewogen. Voorbeelden van momenten waarop expliciet aandacht aan regeldruk wordt besteed zijn: bij de keuze voor de aanpak van een beleidsdoelstelling, bij een startnota voor nieuwe regelgeving, bij de collegiale toets door een pool van ervaren wetgevingsjuristen en bij het uitvoeren van beleids- en wetgevingsevaluaties.

Verinnerlijken van administratieve lasten

Een stimulerende rol bij het terugdringen van regeldruk speelt het adviescollege toetsing administratieve lasten (ACTAL) dat bestaat tot 1 juni 2011. De missie van ACTAL is het bijdragen aan de cultuuromslag bij regelgevers, zodat zij de regeldruk voor bedrijven, burgers, instellingen en professionals automatisch en blijvend verlichten ('verinnerlijking'). In het kader van deze missie heeft ACTAL de afgelopen maanden de inzet verhoogd.

ACTAL en de departementen streven naar het sluiten van een convenant, waarin staat dat het departement zelf verantwoordelijk wordt voor de relevante toetsing, zoals deze nu - ex ante - door ACTAL wordt uitgevoerd. ACTAL zal in 2010 evalueren in hoeverre de betreffende departementen de toetsing zelf goed hebben verricht en zo voldoende aandacht besteden aan regeldruk.

Een convenant met ACTAL is een mijlpaal op weg naar de verinnerlijking van de aandacht voor regeldruk bij de departementen. Het afsluiten van een dergelijk convenant geldt dan ook als belangrijk criterium om de Kamer meer inzicht te geven in de mate van verinnerlijking bij de departementen. Andere maatstaven voor verinnerlijking zullen in de loop van 2010 beschikbaar komen met het 3e verinnerlijkingsonderzoek dat ACTAL dan zal houden. Het tweede en tot dusverre laatste verinnerlijkingsonderzoek dateert van 2007.

De stand van zaken t.a.v. de convenanten is als volgt:

- ACTAL heeft een convenant afgesloten met LNV (op 17 december 2008), VROM (op 11 juni 2009) en JUS (op 24 september 2009). OCW voldoet aan de zes voorwaarden voor het sluiten van een convenant; dit najaar wordt het convenant gesloten. Naar het oordeel van ACTAL zijn deze ministeries zijn het verst gevorderd met de verinnerlijking.
- EZ neemt momenteel stappen om aan de zes voorwaarden voor het sluiten van een convenant te voldoen.
- FIN, SZW, VenW en VWS zijn momenteel bezig met het opstellen van een stappenplan. Zij bezien nog hoe zij tijdig aan de criteria voor het sluiten van het convenant kunnen voldoen.

Voor de programmaministeries voor Jeugd en Gezin en voor Wonen, Wijken en Integratie worden geen afzonderlijke convenanten afgesloten. Deze ministeries gebruiken voor de cultuuromslag de infrastructuur van het ministerie van VWS respectievelijk van VROM. Het convenant met VROM is dan ook mede namens WWI afgesloten.

Voor een aantal ministeries is het afsluiten van een convenant overigens niet opportuun omdat zij nauwelijks regelgeving produceren die relevant is voor de vermindering van administratieve lasten en regeldruk. Dit betreft de ministeries van AZ, BZ, Ontwikkelingssamenwerking, BZK en Defensie.

Verinnerlijken bij departementen

VenW heeft toegezegd te werken aan de voorwaarden voor een convenant en begin volgend jaar te bezien of tot het sluiten daarvan kan worden overgegaan. Om rond de jaarwisseling te voldoen aan de voorwaarden om een convenant met ACTAL te kunnen sluiten, wordt de interne controle op regeldruk in het totstandkomingproces van regelgeving aangescherpt, en worden communicatie en beschikbaarheid van kennis geïntensiveerd.

Tegen de jaarwisseling zal VenW samen met ACTAL beoordelen of deze acties effectief zijn gebleken.

OCW heeft de verinnerlijking concreter vormgegeven door via de OCW-intranetsite alle beleidsmedewerkers nadrukkelijker te informeren en te ondersteunen, onder andere met een actuele handleiding voor het berekenen van administratieve lasten en een rekentool. Daarnaast heeft OCW - rekening houdend met een terugtrekkende rol van Actal - de interne toets op AL nog nadrukkelijker in het totstandkomingsproces van wet- en regelgeving geïntegreerd. In 2010 wordt bovendien nog sterker ingezet op scholing en communicatie. Diverse OCW-opleidingen krijgen een aparte module op het thema AL.

EZ werkt aan verinnerlijking door centrale interne toetsing van nieuwe wet- en regelgeving, door intensivering van de voorlichting en bewustwording over administratieve lasten en regeldruk, door opname van een aparte module regeldruk in de introductiecurricula en door informatie en rekentools via de EZ-intranetsite beschikbaar te stellen.

Integraal afwegingskader IAK

Naast administratieve lasten is het uiteraard ook van belang om tijdig op andere effecten van voorgenomen regelgeving te letten. Daarom wordt het IAK ontwikkeld. Het integraal afwegingskader beleid en regelgeving (IAK) is een werkwijze om de kwaliteitsaspecten voor beleid en regelgeving integraal te kunnen beoordelen en te verantwoorden, ondersteund door een ICT-hulpmiddel. De ontwikkeling van het IAK is mede geïnspireerd door de toepassing van Regulatory Impact Assessment bij verantwoording van beleid en regelgeving in een aantal Europese landen. In de afgelopen maanden zijn enkele belangrijke stappen gezet. Zo is in oktober 2009 een nieuwe verbeterde versie van het IAK uitgebracht op het interdepartementale intranet rijksweb en er zijn enkele pilots gestart om te zien of het IAK in de praktijk goed hanteerbaar is. Over de voortgang van het IAK is de Kamer al geïnformeerd in de voortgangsrapportage over de nota 'Vertrouwen in Wetgeving' die op 30 oktober 2009 aan de Kamer is gestuurd. Bovendien zal vóór het einde van dit jaar een aparte kabinetsbrief over het IAK volgen, waarin ook wordt aangegeven op welke wijze in 2010 rijksbreed ervaring wordt opgedaan met toepassing van het IAK.

Zelfregulering als alternatief voor publieke wet- en regelgeving

Nederland kent al langer het verschijnsel van zelfregulering als maatschappelijk alternatief voor publieke wet- en regelgeving. Denk aan de vele brancheregelingen, keurmerken en gedragsregels voor beroepsgroepen.

Vaak wordt zelfregulering gezien als een regellicht ALternatief voor overheidsregels. In een recente studie in opdracht van het WODC is de functie van zelfregulering als maatschappelijk reguleringsinstrument nader onderzocht. Deze studie laat zien dat er vele vormen van zelfregulering zijn.

Een vorm is de 'geconditioneerde' zelfregulering, waarbij de overheid de voorwaarden voor de eigen regels van de bedrijven stelt en/of toezicht op het functioneren van de zelfregulering houdt. Dergelijke vormen van zelfregulering ontstaan vaak onder druk van de overheid. Deze zelfregulering heeft ook nadelen: denk aan zgn. 'free riders', die wel profiteren van de goede naam die een branche heeft opgebouwd, maar zich niet aan de zelfregulering houden. Een groot voordeel is wel dat ondernemers een 'eigen' belang krijgen bij een goede naleving van de regels.

De studie is behulpzaam bij het analyseren en tot stand brengen van zelfregulering als alternatief voor overheidsregels en kan dus van betekenis zijn bij het terugdringen van de regeldruk. Het rapport is te vinden op de website van het WODC: www.wodc.nl

4. Met de hulp van.....

Commissie Regeldruk Bedrijven

De Commissie Regeldruk Bedrijven (Commissie Wientjes) bestaat nu ruim 1 ½ jaar en heeft in die periode een twintigtal adviezen aan het kabinet en aan gemeenten uitgebracht.

Een fors aantal van die adviezen is reeds uitgevoerd of zal - nadat het Belastingsplan 2010 door het parlement is aangenomen - daadwerkelijk in maatregelen worden omgezet. Het gaat dan o.m. om adviezen betreffende de Eerste Dagmelding, Verpakkingenbelasting, Kleine baantjes, Vereenvoudiging loonheffing e.a.

Het advies met betrekking tot het afschaffen van de exploitatievergunning is door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten overgenomen en wordt verwerkt in de model-APV. Bovendien zijn een aantal projecten uit het werkprogramma van de Commissie overgenomen in het Aanvullende Beleidsakkoord: Vergunningvrij bouwen, Gebiedsgerichte regelgeving, Vergunningverlening Windparken, NEN-normen en uittreksels Handelsregister.

Vier adviezen zijn nog in beraad bij de betrokken bewindslieden:

- Identificatieplicht: de Commissie heeft de betrokken bewindslieden geadviseerd de regelgeving rond de identificatie van werknemers te vereenvoudigen. De huidige voorschriften leiden tot verplichtingen waaraan ondernemers moeilijk kunnen voldoen.
- Loonbelastingverklaring: de commissie pleit er voor om de loonbelastingverklaring af te schaffen.
- Reclamevergunning: de commissie adviseert de ministers van WWI en OCW en de gemeenten om de reclamevergunningen zoveel mogelijk te vervangen door algemene regels. Ondernemers die reclame-uitingen willen doen, hebben vaak te maken met procedures die onnodig verschillen, niet alleen tussen gemeenten maar ook binnen gemeenten. Zo kan het voorkomen dat voor een reclamebord in een gemeente meerdere vergunningen nodig zijn en in een andere gemeenten voor hetzelfde reclamebord algemene regels van toepassing zijn.
- ICT-beleid: in een uitvoerig advies aan de staatssecretaris van Economische Zaken pleit de Commissie voor een fundamentele omslag in beleid, uitvoering en regelgeving door uit te gaan van de primaire processen en de gegevens in de administraties van bedrijven. De Commissie pleit er tevens voor om de regie op de omkering van de informatieketen te versterken. Daarnaast adviseert de Commissie om de effecten van ICT-projecten op regeldruk beter in kaart te brengen en meer werk te maken van open standaarden.

Twee adviezen van de Commissie Regeldruk Bedrijven kwamen niet geheel overeen met andere beleidsdoelstellingen van het kabinet.

Met deze adviezen levert de Commissie een waardevolle bijdrage aan de vermindering van de regeldruk voor het bedrijfsleven.

Gemeenten

De afgelopen periode is een aantal belangrijke stappen gezet bij de implementatie van maatregelen ter vermindering van de regeldruk bij gemeenten. Om gemeenten te stimuleren regeldruk te verminderen en dienstverlening te verbeteren wordt samengewerkt met de VNG in het samenwerkingsverband 'Minder Regels Meer Service'.

Zo heeft de VNG een aantal concrete verbeteringen in de model APV doorgevoerd: de terrasvergunning is geschrapt, evenals vergunningen voor voorwerpen langs de weg en reclamevergunningen. De horecaexploitatievergunning is in de modelverordening vergaand vereenvoudigd. Halverwege vorig jaar hebben VNG en Kabinet gemeenten opgeroepen zo snel mogelijk hun APV aan te passen aan de model APV.

In het voorjaar van 2009 is een convenant gesloten met de 31 grote steden. Deze geven nu regeldruk nog meer prioriteit. In het convenant zijn een aantal specifieke afspraken gemaakt waarmee de gemeenten aan de gang gaan, zoals invoeren van het Bewijs van Goede Dienst, verminderen van lokale toezichtlasten en aanpakken van specifieke vergunningstelsels.

Uit monitoring met de Benchmark 'MinderRegelsMeerService' 2009 blijkt dat veel van deze gemeenten behoorlijke vermindering van administratieve lasten hebben gerealiseerd. De benchmark omvat vragen over regeldruk, dienstverlening en toezicht. In totaal hebben ruim 100 gemeenten mee gedaan. Onderstaande tabel geeft de uitkomst van deze benchmark.

	G31	Pioniergemeenten	Kleine gemeenten
Model APV ingevoerd (of verder gegaan)	46%	63%	96%
Reductie AL	39%	39%	14%
Fysiek loket aanwezig	90%	81%	37%
Beoordeling dienstverlening	6,5	6,6	6

Deelname bij de G4 en G32 is relatief hoog: bijna al deze gemeenten nemen deel. Deelname bij de kleine gemeenten is een stuk lager. Veel van deze gemeenten hebben ook maar een deel van de vragen beantwoord.

De genoemde cijfers gelden voor de gemeenten die ze hebben ingevuld en geven een indicatie dat veel gemeenten aan de slag zijn en er resultaten worden behaald.

Uit onderzoek is gebleken dat Lex Silencio voor vrijwel alle autonome gemeentelijke vergunningen toepasbaar is. Met de VNG is afgesproken dat de toepassing van Lex Silencio in 2010 wordt verwerkt in de VNG modelverordeningen. Vooruitlopend hierop heeft de gemeente Zoetermeer besloten voor vijftien autonome vergunningstelsels Lex Silencio in te voeren.

De Staatssecretaris van EZ heeft de VNG, het IPO en de Unie van Waterschappen opgeroepen om Lex Silencio verder in te voeren. Hierbij zal het rapport van de Pioniergemeenten van dit voorjaar over Lex Silencio worden gebruikt. De Staatssecretaris informeert de Kamer hierover voor de behandeling in de Tweede Kamer van de Aanpassingswet Dienstenwet.

Europa

Binnenkort wordt een nieuwe Europese Commissie geïnstalleerd. Belangrijk is dat de volgende Commissie het ambitieniveau niet alleen hoog houdt maar liefst ook verhoogt. Het actieprogramma voor de reductie van administratieve lasten voor het bedrijfsleven in de EU moet verder worden uitgevoerd én mag wat het kabinet betreft worden uitgebreid. Ook van de andere Europese gremia, Raad en Europees Parlement, kan de bijdrage aan het Betere Regelgeving programma worden versterkt. Denk daarbij aan de kwaliteitscontrole rondom 'Regulatory Impact assessments' (RIA's).

- In de gemeenten Amsterdam, Den Haag, Nijmegen en Almere is het concept 'horeca1' ingevoerd. Hierbij kunnen ondernemers die een horecabedrijf willen beginnen alle verschillende benodigde vergunningen gebundeld aanvragen via één integraal digitaal formulier.
- Zoetermeer, Haarlemmermeer, Enschede, Arnhem hebben de terrasvergunning afgeschaft.
- In de regio West-Brabant hebben 15 samenwerkende gemeenten onder leiding van de Kamer van Koophandel de APV opgeschoond en geüniformeerd. De AL zijn voor meer dan de helft verminderd.
- Diverse gemeenten, zoals Barneveld en Zwolle, zijn gaan werken met het 'Lean concept' om de organisatie te stroomlijnen en de doorlooptijden en klantgerichtheid te verbeteren. Voor de bouwvergunningen heeft dit bijvoorbeeld al geleid tot een halvering van de doorlooptijd.
- Diverse gemeenten, waaronder Weert, hebben welstandsvrije gebieden aangewezen; daar vindt bij het bouwen geen welstandstoets meer plaats.
- De gemeente Rotterdam heeft salesmanagers aangesteld om ondernemers die vastlopen in het gemeentelijke apparaat efficiënt en effectief te helpen.

Als erfenis heeft de Europese Commissie op 20 oktober jl. een mededeling gepubliceerd over de resultaten van haar actieprogramma om de administratieve lasten met maar liefst 33% terug te brengen in 2012.

Het betreft een totale besparing van 40,4 miljard euro op Europees niveau, onderverdeeld in 13 sectorale plannen (de zogenaamde prioritaire domeinen). De eerste 48 maatregelen zijn al genomen door de Commissie. Die leveren 7,5 miljard euro op. Achttien soms wat grotere maatregelen, ter waarde van 30 miljard euro, moeten nog door Raad en Parlement worden geaccepteerd. Tenslotte zijn 31 maatregelen nog bij de Commissie in voorbereiding. Die zouden nog 2 miljard euro extra op moeten leveren voor het Europese bedrijfsleven.

Nederland heeft langs een aantal wegen bij de Europese Commissie aangedrongen op concrete maatregelen, waar Nederlandse bedrijven van profiteren. Zo zijn eerder dit jaar onder meer 62 concrete voorstellen aan Commissievoorzitter Barroso overhandigd. Een aantal voorstellen waar Nederland zich hard voor heeft gemaakt, zijn opgenomen in de bovengenoemde sectorale plannen (zie opsomming van de voorstellen hieronder).

Wanneer deze maatregelen worden geïmplementeerd, kan worden gekwantificeerd wat ze voor Nederlandse bedrijven opleveren. Dan worden ze toegevoegd aan ons eigen reductieprogramma (bijlage 1).

Om de druk op dit proces zo hoog mogelijk te houden zal Nederland zich blijven inzetten en lobbyen voor een gerichte versterking van het huidige Europese pakket zowel binnen de 13 prioritaire domeinen als daarbuiten (bijvoorbeeld op het terrein van de privacy wetgeving en subsidies).

De geluiden die het Kabinet vanuit 'Brussel' bereiken over de ambities van de aanstaande Commissie stemmen vooralsnog positief. Zo heeft Voorzitter Barroso al laten weten dat hij binnen de nieuwe Commissie persoonlijk verantwoordelijk zal zijn voor dit dossier en het een hoge politieke prioriteit zal geven als onderdeel van het Europees economisch herstelplan. Eind januari 2010 zal een vierde strategische evaluatie worden uitgebracht van het integrale programma van Betere Regelgeving. Dan wordt duidelijk of Barroso en de zijnen het ambitieniveau daadwerkelijk verhogen.

Tenslotte blijft Nederland zich inzetten voor het versterken van de positie van de 'Stoiber-groep'. Nederland zou graag zien dat deze groep zou kunnen adviseren over Commissievoorstellen op het gehele terrein van betere regelgeving en tevens de ontwikkeling van de administratieve lasten zou kunnen monitoren. Gezien de recente verlenging van het mandaat van de Stoiber-groep en uitspraken van commissievoorzitter Barroso, bestaat er een kans dat aan de Nederlandse wensen tegemoet zou kunnen worden gekomen.

Voorstellen uit Europees AL Actieprogramma

Aangenomen

- De administratieve voorwaarden (zowel administratieve lasten als nalevingskosten) waaraan bedrijven die gebruikmaken van het Europees Sociaal fonds en het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling moeten voldoen, zijn verminderd.
- Het moderniseren van de douaneprocedures, met name het overgaan op een volledig elektronische douaneprocedure (wettelijk voorstel).
- Wat betreft de procedure om BTW terug te vragen; het afschaffen van de vereiste om een aanvraagformulier in de taal van de Lidstaat waaraan BTW wordt teruggevraagd in te vullen.
- Het vereenvoudigen van de regels wat betreft de plaats van de levering van diensten.
- Vereenvoudigen van de identificatieprocedure van schapen.
- Stroomlijnen van wetgeving over de productie, marketing en gebruik en dierlijke bijproducten.
- Verminderen van het aantal respondenten voor statistieken over intra-Europese handel.

Voorgesteld aan de Raad

- Het afschaffen van aanvullende vereisten voor factureren en het mogelijk maken om het e-factureren breder te gebruiken.
- Vereenvoudigen van het gebruik van de digitale tachograaf (bijvoorbeeld door het handmatig invoeren van gegevens over tijden waarin niet gereden is) en het verbeteren van het 'form of activities'.
- Micro-ondernemingen introduceren als groep om daarmee lidstaten de mogelijkheid te geven deze groep uit te zonderen van de jaarrekeningverplichtingen.

In voorbereiding door de Commissie

- Het uitzonderen van micro-ondernemingen om verplicht een schriftelijke beoordeling over risico's voor de gezondheid en veiligheid te produceren.
- Betere begeleiding van Lidstaten kan het omzetten van de verplichtingen uit de 'kader richtlijn' ARBO in nationale wetgeving faciliteren.
- Het moderniseren van de douaneprocedures, met name het overgaan op een volledig elektronische douaneprocedure (implementatie bepalingen).
- Verminderen van informatieverplichtingen voor statistieken over intra-Europese handel (o.a. door het verlagen van de verplichte dekkingsgraad, introductie van een single flow systeem).
- Verminderen van administratieve lasten voor bedrijven door de introductie van e-overheid oplossingen bij Intrastat door gebruik te maken van het MEETS programma.
- Verminderen van administratieve lasten voor bedrijven die voortkomen uit Structurele Bedrijfsstatistieken door maximaal gebruik te maken van XBRL.
- Vrijstellen van kleine ambachtelijke bedrijven van het gebruik van de digitale tachograaf voor korte ritten.
- Faciliteren van downloaden op afstand van gegevens op de tachograaf en van de bestuurderskaart.
- Verminderen van de controlefrequentie voor droog veevoeder.
- Vereenvoudigen van maatregelen die het Bedrijfstoeslagregeling voor landbouwers implementeert (waaronder cross compliance, geïntegreerd administratie en controlesysteem).
- Risicobenadering voor 'top-rated' vaartuigen.
- Verminderen van de minimale periode van 28 naar 7 dagen om de informatie op de bestuurderskaart in het voertuig te houden.
- Integreeren van de digitale tachograaf in een onboard computer.
- Breder nationaal gebruik maken van alle uitzonderingscategorieën die gedefinieerd zijn in de EU tachograaf regeling.
- Verminderen van papierwerk voor vervoerders door het Satellite tracking van veetransport.